Telefonas: CHELSEA 5152

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 6 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y. Vasario (February) 9, 1923. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XIV

Lietuva Pasipriešino Tautų Sąjungai

Santarvė Pasiuntė Ultimatumą Lietuvai

REIKALAUJA KLAIPĖDOS VALDŽIOS NUSIGINKLUOTI IR IŠSISKIRSTYTI.

Pranašauja Lenkų Kariuomenės Atsiuntimą į Klaipėdą.

LIETUVOS VALDŽIA ATSISAKĖ IŠPILDYTI SANTARVĖS ULTIMATUMĄ.

KLAIPĖDOS VALDŽIA ATSISAKO NUSIGINKLUOTI.

Vašingtonas, sausio 30 d., 1923 (L. I. B.) — Komisija pareikalavo Klaipėdos sukilėlius nusiginkluoti. Direktija pranešė, kad skaito tą reikalavimą paliaubų sutarties laužymu. Karo laivų matrosai supirkinėja mieste daugybes produktų, matyti spekuliacijos tikslams. Direktija priversta uždrausti tas karo laivų operacijas. **Elta.**

SANTARVĖS ULTIMATUMAS LIETUVAI.

Paryžius, vas. 1 d. (Specialė kablegrama į „New York Times"). — Santarvė per savo Ambasadorių Tarybą šiandien pasiuntė Lietuvai ultimatumą, kuriuomi reikalaujama ištraukti iš Klaipėdos krašto visus Lietuvos piliečius, kurie sudaro jėgą užėmusę visą Klaipėdos kraštą ir miestą, tuomi pasityčiodami iš Santarvės valstybių. Šis Santarvės reikalavimas turi buti išpildytas ligi vasario 8 d.

Francijos valdžios centre yra tikrinama, kad provizionalė Klaipėdos krašto valdžia rodanti visišką nepagarbą Santarvės oficialams. Buvo renkamos aukos Klaipėdoje pagalbai okupuotų francuzais Vokietijos dalių žmonėms. Taipgi buvo antifrancuziškų demonstracijų ir visokios maisto reikmenys atsisakyta teikti Santarvės laivams, esantiems Klaipėdos prieplaukoje.

Nėra minėta, ką Santarvė darys, jei Lietuva atsisakys išpildyti ultimatume pažymėtus reikalavimus, vienok yra manoma, kad gali buti panaudota lenkų kariuomenė. Šis planas, vienok, yra labai pavojingas, nes tarpe Lietuvos ir Lenkijos yra labai įtempti santykiai delei Vilniaus ginčo.

Šiandien priešai Tautų Sąjungos Tarybą, laike svarstymo Vilniaus krašto sienų, Lenkijos ir Lietuvos atstovai vedė karštus ginčus, kas parodo ekzistavimą begaliniai blogų santykių.

Kaunas, vas. 3 d. (Associated Press.) — Sulig oficialio pranešimo, išleisto šiandien per pietus, Francijos, Anglijos ir Italijos atstovai šiandien įteikė Lietuvos užsienių reikalų ministeriui ultimatumą, reikalaujant ištraukti iš Klaipėdos krašto visus ginkluotus elementus ir panaikinti Simonaičio valdžią ir Vyriausį Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetą.

Ultimatume pasakyta, kad jei pažymėti reikalavimai nebus išpildyti į 7 dienas, tai Santarvės nusistatymu yra suspenduoti diplomatinius ryšius su Lietuva ir visą šį dalyką pavesti Tautų Sąjungai. Ultimatume kaltinama Lietuvos valdžia už suorganizavimą, instruktavimą ir finansavimą dabar esančių Klaipėdos krašte ginkluotų jėgų.

Valdžios pranešime apie ultimatumą pareiškiama, kad šitie kaltinimai yra nepamatuoti ir kad Lietuvos valdžia, nors ir labai norinti išpildyti santarvės norus, tačiau fiziškai negalinti to padaryti. „Su galimai geriausiais norais ir tai negalima išpildyti ultimatumo reikalavimų" pranešime pareiškiama.

LIETUVA PASIPRIEŠINO TAUTŲ SĄJUNGAI.

Paryžius, vas. 3 d. (Specialė kablegrama į „New York Times"). — Tautų Sąjungos Taryba šį rytą pabaigė savo posėdžius, po triukšmingiausio susirinkimo, kokis ligi šiol buvo žinomas. Tiesioginis grumojimas karu buvo iškeltas organizacijoje, kuri svarbiausiai sukurta tuo tikslu, kad padaryti karus negalimais.

Diskusuojamu klausimu buvo nazguota Vilniaus problema delei išsprendimo neitralės zonos klausimo, kuri sudaryta tarpe Lietuvos ir Lenkijos tuo tikslu, kad išvengus kraujo praliejimo susitinkant šių šalių armijoms. Hymansas pasiulė tulas taisykles sąrišyje su nuginklavimu išsiplatinusių gaujų neitralėje zonoje. Pasiulymą Lenkija priėmė be pasipriešinimo, tačiau lietuviai tam pasipriešino. Lietuvos atstovas Sidzikauskas pareiškė, kad jei Lenkija mėgins šitas taisykles pildyti, tai Lietuva panaudos visus galimus budus, net ir ginkluotą jėgą, lenkų prie to neprileisti.

Tokis grumojimas sukėlė nemaža sujudimo. Viviani stipru tonu pasergėjo Lietuvos atstovui, kad tokis jo nusistatymas negali buti toleruojamas. Lietuva, jisai sako, įstodama Tautų Sąjungon žinojo kokias pareigas prisiima. Ji sutiko pasiduoti sąjungos nutarimams. Jei ji nepasiduos, tai bus jai taikoma sąjungos įstatų XV ir XVI straipsniai ir visi sąjungos nariai pertrauks su ja diplomatinius ir prekybos ryšius. Sidzikauskas mėgino pateisinti savo nusistatymą, tačiau buvo aštriai pašauktas prie tvarkos ir jam pareikšta, kad jei Lietuva mėgins veikti tuo budu, kas galima skaityti pradėjimu karo prieš sąjungą, tai ji bus pašalinta iš sąjungos ir bus skaitoma esančia karo stovyje su visomis valstybėmis, prigulinčiomis prie sąjungos.

Paryžius, vas. 3 d. (Associated Press). — Pirmu kartu Tautų Sąjungos gyvenime jos narys grumojo jėga pasipriešinti sąjungos Tarybos nutarimui, kuomet šiandien Lietuvos atstovas p. Sidzikauskas pareiškė Tarybos posėdyje, kuriame ir jisai dalyvavo, kad Lietuva naudos jėgą, kad neprileidus lenkams okupuoti neitralę zoną Vilniaus krašte. Taipgi pirmu kartu sąjungos Taryba pasergėjo savo narį, kad jei jis peržengs sąjungos įstatus panaudodamas jėgą pasipriešindamas sąjungos nutarimui, tad jam bus taikomas sąjungos įstatų XVI straipsnis ir bus paskelbta tokio nario teritorijai blokada.

Sąjungos Taryba tik ką nutarė, kad neitralinė zona Vilniaus krašte, kuri esanti be jokios valdžios nuo to laiko, kai prasidėjo ginčas tarpe Lietuvos ir Lenkijos, turi buti valdoma pastovios valdžios. Todel dalį šios zonos paveda laikinai valdyti Lenkijai ir kitą dalį Lietuvai.

Lenkų atstovas Aškenazy sutiko su šituo nutarimu, tačiau Lietuvos atstovas Sidzikauskas varde Lietuvos atmetė tą nutarimą, pareikšdamas, kad jei Lenkija mėgins okupuoti bile dalį neitralės zonos, tai bus panaudota jėga prie tokio žygio Lenkijos neprileisti.

Francijos atstovas Reńe Viviani pirmininko šiame posėdyje, todel dideliu įtužimu piktai paklausė Lietuvos atstovo, ar jisai pilnai supranta ką reiškia tokis grumojimas. Po to paėmęs sąjungos įstatus ir perskaitęs XVI straipsnį pasakė:

„Štai kokia bausmė jųs laukia, jei mėgintumėt jėga pasipriešinti Sąjungos nutarimui."

Lietuvos atstovas ramiai pareiškė, kad Lietuva rezervuoja visas savo teises ir tuomet jis apleido Tarybos posėdžių kambarį.

Šis sąjungos nutarimas neliečia Klaipėdos krašto, kuris ligi šiol buvo ir dabar yra Santarvės Ambasadorių Tarybos žinioj.

Tautų Sąjungos rateliuose yra manoma kad prie šitokio pasipriešinimo lietuvius pagundę rusai.

VILNIAUS PADANGĖ VĖL NIAUKIASI.

Lenkų delegatas Romanas atsiuntė įsakymą Aušros Vartų mergaičių bendrabučiui ir Subačiaus 23 prieglaudai, kad iki balandžio 1 d. šios lietuvių prieglaudos išsikraustytų. Taigi ir vėl nebėra ramybės — ir vėl lietuviai turės kentėti šaltį ir badą likę be pastogės...

Gruodžio 28, 29 ir 30 dd. įvyko Vilniuje lietuvių liaudies mokytojų suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 100 mokytojų. Visų upas buvo nepaprastai pakilęs. Iš pranešimų pasirodė, kad lietuviai mokytojai neapsakomai persekiojami lenkų valdios. Daugybė mokytojų ištremta. Šiame susirinkime mokytojai nutarė jungtis į Mokytojų Sąjungą. **T...**

Įvairios Žinios

ARTIMŲJŲ RYTŲ KONFERENCIJA SUIRO.

Pastačius anglams ultimatumą turkams, kad pastarieji turi pasirašyti jų siulomas sąlygas, francuzai pareiškė, kad jie tų sąlygų nelaiko galutinomis. Šitas nesutarimas Santarvėje padrąsino ant tiek turkus, kad jie vasario 4 d. galutinai atsisakė pasirašyti po Santarvės siulomomis sąlygomis. Nors šitos sąlygos yra visiškai skirtingos nuo tų sąlygų, apie kurias Santarvė kalbėjo pačioje konferencijos pradžioje, tačiau turkai jų nepriėmė ir tuo budu konferencija suiro prie jokių sutarčių neprivedus. Yra manoma, kad Anglija atskiriai viena tarsis su Turkų nacionalistais.

ĮVYKIAI OKUPUOTOJOJ VOKIETIJOS DALYJE.

Francuzai galutinai nukirto susisiekimą su Vokietija okupuotojo Ruhr klonio. Taipgi vasario 4 d. francuzai okupavo dar tris miestus Ofenburg, Appeneier ir Buchl. Ofenburgas turi apie 200,000 gyventojų ir yra industrijos centru. Okupavus šituos miestus, nukirsta vokiečiams susisiekimas su pietine Vokietija ir Šveicarija, kur vokiečiai parduodavo nemaža anglies. Taipgi Engelheime francuzai šaudė į nerimaujančias vokiečių minias ir 9 vokiečius užmušė ir nemaža sužeidė. Apart to, ir Essene francuzai šaudė į komunistų demonstraciją, tačiau apie umuštus ir sužeistus nieko nepraneša. Visoje Vokietijoje jaučiamas didelis neramumas.

SUSITARĖ DELEI SKOLŲ.

Anglija ir Amerika susitarė delei Anglijos skolų Amerikai. Šitų skolų išmokėjimas tęsis per 60 metų, kurios siekia 4 bilionus, 600 milionų dolerių. Pirmais 10 metų mokės 3%, o vėliaus mokės 3½ ligi pabaigos skolų atmokėjimo. Ant šitos sutarties jau galutinai sutiko Anglijos valdžia, tačiau Suv. Valst. Senatas dar debatuoja šitą sutartį ir galutinai jos dar nepatvirtino.

VOKIETIJOS DARBININKAI ŠAUKIASI Į AMERIKĄ.

Vokietijos organizuotų darbininkų vadai, vardu 12 milionų organizuotų darbininkų kreipėsi į Suv. Valst. valdžią ir Kongresą, prašydami, kad Suv. Valstijos užtartų Vokietiją prieš jos užpuolikus ir palengvintų Vokietijos žmonių šiandienines sunkias gyvenimo sąlygas. Pareiškime sakoma, kad tik Amerika galinti išgelbėti Europą ir visą pasaulį nuo galutino sugriuvimo. Tačiau prezidentas Hardingas atsakė Vokietijos darbininkams, kad Amerika šiuo tarpu niekuomi negalinti pagelbėti Vokietijai.

PLANUOJA DAR DIDESNĮ IMIGRACIJOS SUVARŽYMĄ.

Suv. Valst. Kongreso atstovų buto imigracijos komisija priėmė naują patvarkymą imigracijos suvaržymui. Jei šitą patvarkymą perleistų Kongresas, tai imigracijos kvota sumažėtų daugiau nei per pusę dabar nustatytos kvotos, nes butų įleidžiama tik 2% tos skaitlinės ateivių, kokia buvo 1890 metais. Dabar įleidžiama 358,023 ateiviai į metus, o sulig naujo patvarkymo butų įleidžiama tik 168,937 ateiviai.

— Lenkų valdomoj Silezijoje Heinitz angliakasykloje užgriuvo 600 angliakasių. Jau 150 išimta iš kasyklų negyvų darbininkų ir 50 likimas dar nežinomas.

Klaipėdos Krašto Sukilimo Dokumentai

Rašo Kastantas Norkus.

(Tąsa iš praeito „T." num.)

Adomas Mickevičius rašė apie Budrį ir jo tris sumus. Ir štai 1923 metuose mes išgirstame, kad Klaipėdoje sukilėliais vadovauja musų brolis iš Mažosios Lietuvos Budrys. Štai ašaras išspaudžiantis pavergtųjų vado balsas-dokumentas:

Sukilėlių Vado ultimatumas prancuzams.

Sausio 11 dieną savanoriai apsupo Klaipėdos miestą ir pradėjo su prancuzais derybas. Vyriausiam Klaipėdos Krašto Komisarui Petisne savanorių vadas įteikė sekantį raštą:

„Jo Ekscelencijai ponui Ober Komisarui Klaipėdos Krašte.

Klaipėdos Krašto savanorių kariuomenė, susidariusioji iš liuosu noru jon įstojusių piliečių, yra apėmusi visą šalį. Vyriausis Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas privertė atsistatyti praradusią piliečių pasitikėjimą Diktatoriją. Jos vietoje jau veikia gyventojų valios pastatyta Laikinoji Krašto Vyriausybė ir netrukus ji pradės veikti Klaipėdoje. Iki šiam laikui nepralieta nei vienas kraujo lašas, o viso krašto gyventojai su didžiausiu džiaugsmu sutiko savanorius. Visame krašte administracija ir policija eina ir toliau savo tiesiogines pareigas. Tik šiandie, prisiartinę prie Klaipėdos, mes buvome sutikti šautuvų ir kulkosvaidžių ugnimi. Del to turiu garbės pareikšti Jusų Ekscelencijai, kad mano vedama savanorių sukilėlių kariuomenė nekariauja su Aukštaja Santarve ir yra visai neitralė prie Garbingos Prancuzų kariuomenės. Mes sukilome tik nepakenčiamą Diktatoriją nuversti. Visa šalies tvarka pasilieka tokia, kaip ligi šiolei buvo. Su gerbiamaja francuzų kariuomene mes norime nustatyti širdingiausius santykius. Delto prašau Jusų Ekselenciją, gerbiamas pone Oberkomisare, atitraukti prancuzų kariuomenę į jos bustinę ir sulaikyti ją nuo karo veiksmų, o policijai įsakyti eiti savo tiesiogines pareigas, nekliudant man ramiai įžengti Klaipėdon.

Jusų Ekscelencija sutikime išpildyti šį mano prašymą maloniai prašau pranešti ne vėliau 3 val. 12 d. sausio, grąžindami mano pasiųstus parlamentorius. Atsakomybė prieš Antantos Vyriausybę už pralietą kraują, jeigu tas atsitiktų po šito mano pareiškimo, kris ne ant musų. Iš savo pusės užtikrinu tiek gar bingąjai Francuzų kariuomenei, tiek visiem Klaipėdos miesto gyventojam ir valdininkam pilniausią neliečiamybę. Tik su tais, kas įsidrąsins pakelti ginklą prieš savanorių kariuomenę arba kėsinsis ardyti tvarką ir gyventojų ramumą, elgsiuos sulig karo meto įstatais.

Informacijos dėlei turiu garbės pridėti: 1. Manifestas visiems gyventojams Klaipėdos Krašto; 2. Atsišaukimas į prancuzų kareivius ir karininkus ir 3. Atsišaukimas į visus gyventojus Klaipėdos Krašto vokiečių kalboje.

Mažosios Lietuvos Savanorių Sukilėlių Vadas Budrys.

Štabo Viršininkas Oksas."

Sausio 11 d. 21 val. 15 min.

ponas Petisne davė savanorių vadui raštu atsakymą, duodanti vilties, susitar ti, kaip tik p. Petisne susižinos tuo reikalu su Paryžiu.

Mes netikime, kad laisvės simboliais pasipuošusi Prancuzija ir šią lietuvių teisę ignoruotų, kad ji ir čia remtų grobikiškus Lenkijos imperialistų siekius. Ties Kaunu žinomas Napoleono kalnas ir musų seneliai dažnai papasakoja 1812 metų nuotikius, kuomet Rusijoje sušalusi Prancuzų kariuomenė rado prieglobstį, užuojautą ir duonos kąsnį Lietuvos valstiečių bakužėse. Lietuvos patriotų ausyse skamba balsai — sąžinė, moralybė — ir prisimena rusų patarlė: „Staryj chliebsol zabyvajetsia"!

Štai eilė dokumentų:

Alijantų Pareiškimai del Klaipėdos sukilimo.

Sausio 10 d. vakare 10 val. Prancuzijos delegatas p. Padovani ir Anglų Konsulas p. Dilley įdavė Užsienių Reikalų Ministeriui tokį kolektyvį pareiškimą:

Ponas Ministeri,

Mes turime garbės atkreipti Jusų Ekselencijos domę į faktą, kad pasak paskelbtos telegramos revoliucinis komitetas šiandien yra paėmęs Klaipėdos krašto valdymo kontrolę ir tuo pat metu kreipėsi į Lietuvos partizanus, idant pagelbėtų jam jo darbe.

Mes turime garbės pažymėti, kad Klaipėdos kraštas, einant Versalės traktatu, yra Alijantų administracijoje ir to fakto akyvaizdoje mes musų vyriausybių vardu protestuojame prieš oficialę ar neoficialę Lietuvos partizanų pagalbą šiame judėjime.

Nors mes atsisakome pripažinti Revoliucinį Komitetą, kurs dabar Klaipėdoje pasiėmė valdžią, tačiau žmoniškumo reikalui mes prašome Jusų Ekselencijos vyriausybę panaudoti savo įtaką, kurios Jųs galite turėti per p. Žilių, Jusų oficialį atstovą Klaipėdoje, idant butų išvengta ekscesų prieš asmenis ir turtą.

Prašau priimti etc.

Italų atstovas prisidėjo prie Prancuzų delegato pareiškimo.

Musų atstovas Rygoje d-ras Zaunius gavo iš Italų atstovo p. Vivalbos pareiškimą, kuriuo jis praneša prisidedąs prie prancuzų atstovo demaršo Kaune.

Lietuvos vyriausybės atsakymas.

Į sausio mėn. 11 d. pareiškimą Užsienių Reikalų Ministeris p. Galvanauskas davė tokį atsakymą:

Kaunas, 1923 m. I. 11 d.

Gerbiamieji.

Turiu garbės pranešti Jums gavęs Jusų kolektyvę notą 1923—I — 10 d., m. 1 (25), kurioje Jųs atkreipiate Lietuvos vyriausybės domę į „revoliucinį komitetą", kuris paėmęs Klaipėdos krašto valdymą ir išleidęs atsišaukimą ir Lietuvos partizanus, prašydamas pagalbos. Lietuvos vyriausybė ima domėn Jusų atatinkamų vyriausybių vardu padarytą protestą prieš minimą Lietuvos partizanų oficialę ar neoficialę pagalbą šiame judėjime konstatuodama, kad tas protestas paremiamas tuo faktu, kad Klaipėdos Kraštas yra, Versalės sutartimi, aliantų žinioje.

Atsakyme į viršminėtą, leiskite man pranešti Jums, kad Lietuvos vyriausybė nemano spresti Klaipėdos klausimo pajėga, nes tvirtai tiki, kad klausimas negali buti jokiu budu sprendžiamas priešingai tiems motyvams, kurie nusprendė šios etnografinės Lietuvos dalies atskyrimą nuo Vokietijos.

Tolesnei Jusų atatinkamų vyriausybių informacijai, turiu garbės Jums pareikšti, kad Lietuvos vyriausybė, išgirdusi pirmus gandus apie sukilimą Klaipėdos krašte, tuojau ėmėsi priemonių neleisti bet kokiems ginkluotiems partizanams pereiti iš Lietuvos į Klaipėdą. Šios priemonės dabar tebeveikia, ir Lietuvos vyriausybė tuo tarpu nenumato sąlygų, kurios galėtų šį nusistatymą pakeisti.

Tačiau tuo pat laiku Lietuvos vyriausybė laiko savo pareiga atkreipti užinteresuotų valstybių dome į priežastis, kurios, šios vyriausybės nuomone, privedė Klaipėdos gyventojus prie šio akto.

Atsiminsite, Gerbiamieji, kad Lietuvos vyriausybė turėjo dau gelį kartų atkreipti Jusų domę į nenormalę Klaipėdos krašto padėtį, kuri, kasdien eidama blogyn, galutinai privedė prie pilno ekonominio ir finansinio krizio. Reikia taip pat turėti omenyje, kad Lietuvių gyventojų dauguma ne tik negavo jai priderančių teisių bet, priešingai, buvo nuolat spaudžiama nežymios grupės vokiečių, dirbančių savo siauriems asmeniniems tikslams šalies interesų nenaudai; tokia dalykų padėtis žymiai prisidėjo prie nepasitenkinimo esama tvarka.

Tokios padėties įtempimas jau kiek laiko buvo čia jaučiamas, ir Lietuvos vyriausybė turi pamato tikėti, kad tik viltis, jog Klaipėdos krašto klausimas galutinai bus išsprestas netolimoje ateityje drauge su nuolat kartojamais vyriausybės tikrinimais, kad tas išsprendimas ne galės buti kitoks, kaip tik tas, kuris buvo nurodytas 1919 m. birželio 16 d. p. Clemenceau, Taikos konferencijos pirmininko, delegacijoj, pareikštoj Vokiečių Delegacijai — tik ta viltis leido Klaipėdos krašto gyventojams kantriai laukti. Mes manome, kad paskutinės žinios, jog vadinamasis „freištatas" arba naujas provizorijumas su visais tuo surištais jau patirtais nenormalumais bus jiem suteiktas, yra desperatinio Klaipėdos gyventojų žingsnio priežastis.

Lietuvos vyriausybė nebutų nuoširdi, jei nepareikštų, kad nors apgaili metodus, Klaipėdos gyventojų pasirinktus, tačiau visiškai supranta ir užjaučia klaipėdiečių norą susijungti su Lietuva ir statyti sau ateitį kartu su savo broliais.

Baigiant, leiskite man Jums pranešti, Germiamieji, kad instrukcijos jau duotos musų atstovui Klaipėdoje vartoti visą jo autoriteto įtaką išvengimui visokių pasikėsinimų prieš asmenis ir turtą.

Iš savo pusės Lietuvos vyriausybė neabejoja, kad Santarvės valstybės teiksis duoti reikalingų instrukcijų savo komisarui Klaipėdoje, idant butų išvengta kraujo praliejimo.

(Tąsa ant 2 pusl.)

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi **but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.**

KLERIKALŲ DIKTATURA LIETUVOJE.

Susirinkus pirmąjam Lietuvos Seimui klerikalai, pasinaudodami tąja proga, kad tautinių mažumų atstovai nedalyvauja Seimo darbuose delei neatatinkamo rinkimų balsų likučių išsprendimo, tuojaus paskelbė savo diktaturą ir nesiskaitydami nei su Lietuvos Konstitucija nei su kitais įstatymais pradėjo savaip šeimininkauti. Pirmiausiai, laužydami konstituciją, neteisėtai išrenka savo ištikimą žmogų „Respublikos Prezidentu" ir kuomet atstovas Natkevičius norėjo perskaityti liaudininkų-valstiečių pareiškimą delei tokių prezidento rinkimų, tai netik jam neduota balso, bet dar jisai pašalintas iš Seimo dešimčiai posėdžių. Dabar Seime klerikalų pastatytasai prezidiumas neduoda balso net prasižioti kitų partijų atstovams apie konstitucijos ir įstatymų laužymą ir abelnai tokiais klausimais, kurie prieštarauja klerikalų diktaturai.

Apart to, Kauno komendantas išleido tokį despotišką įsakymą, kad nei laikraščiuose, nei kituose spausdiniuose negalima kritiškai atsiliepti apie Seimą, valdžią ir net atskirius valdininkus. Vaduojantis šituo komendanto įsakymu, už kiekvieną teisingą žodį, svei ką kritiką ir teisingą pranešimą apie netikusius valdininkų darbus galima bausti laikraščių ir kitų spausdinių redaktorius net ligi 5,000 litų arba trimi mėnesiais kalėjimo. Matyt, klerikalai besirengdami paskelbti savo diktaturą įsakė Kauno komendantui išleisti tą įsakymą, kad apsisaugojus nuo kritikos.

Kadangi šitas komendanto įsakymas laužo konstituciją ir įstatymus, todel Seimo 16-tam posėdyje, sausio 9 d., valstiečių-liaudininkų blokas įnešė interpeliaciją delei to įsakymo, vienok Seimo pirmininkas nenori duoti įnešėjams balso. Pagaliau, atst. Šleževičiui priminus Seimo statuto 85 paragrafą sateiktas jam balsas. Vienok, nežiurint visų interpeliacijos įnešėjų įrodymų to įsakymo žalingumo, klerikalų bloko balsais interpeliacija atmesta ir užgirta komendanto įsakymas.

Štai kokia neteisėta ir žiauri klerikalų diktatura Lietuvoje įsigyveno. Pildosi musų pareiškimas, kurį mes padarėme sužinoję Lietuvos Seimo rinkimų davinius, kad klerikalai pasilikę Seime didžiumoje galutinai pražudys Lietuvą. Akyvaizdoje šiandieninės Lietuvos padėties reikalinga suburti visos inteligentinės jėgos prie valstybės vairo, tuo tarpu gi klerikalai važinėja su savo diktaturos ratu kitų žmonių galvomis ir galutinai veda iš kantrybės susipratusius Lietuvos piliečius. Šitoki klerikalų diktaturos daviniai Lietuvai nieko gero nežada, nes spaudžiama liaudis bus priversta pasipriešinti tai priespaudai ir neteisybei. Jau dabar pažangiosios Seimo frakcijos oficialiai pareiškė, kad jos nepripažįsta prezidento rinkimų ir su klerikalų išrinktuoju prezidentu visiškai nesiskaito, kaipo su Respublikos Prezidentu. Nors šitokis pažangiųjų partijų nusistatymas sudaro pavojaus netik klerikalų diktaturai, bet ir pačiai valstybei, vienok jisai yra teisingas ir kartu yra vienintėliu budu, kuriuo galima nei sąžinės, nei proto netekusius klerikalus priversti pildyt šalies konstituciją ir įstatymus. Pasidavus šitokiai begėdiškai klerikalų diktaturai susidaro pavojaus Lietuvos piliečiams netekti ir tų pačių teisių, kurias laiduoja teokratijos raugu atmiešta Lietuvos klerikališka konstitucija. Todel mes, ir manome kiekvienas pažangus Amerikos lietuvis, stovėsime su pažangiausiais Lietuvos piliečiais, kovojančiais prieš juodojo klerikalizmo diktaturą, kol tas Lietuvos žmonių laisvės ir gerbuvio siaubunas nebus galutinai sutrintas ir Lietuvos gyvenimas ištrauktas iš viduramžių inkvizicijos nasrių.

NAUJAS APSIREIŠKIMAS KLAIPĖDOS ĮVYKIUOSE.

Sausio 31 d. „Associated Press" paskelbia Paryžiaus žinią, kad Santarvės Ambasadorių Taryba nutariusi pasiųsti Lietuvos valdžiai notą ultimatinio turinio, kuria reikalaujama, kad Lietuvos valdžia ištrauktų savo kariuomenę ir sukilėlius iš Klaipėdos krašto ligi nurodytam laikui. Taipgi esą reikalaujama, kad dabartinė Klaipėdos krašto sukilėlių valdžia išsiskirstytų, užleidžiant šį kraštą valdyti santarvės autoritetui. Pranešime sakoma, kad notos detaliai nėra žinomi, vienok yra suprantama, kad joje grumojama panaudoti jėgą prieš Lietuvą, jei Lietuvos valdžia neišpildys toje notoje pažymėtų reikalavimų.

Nežinant tos notos detalio turinio, negalima daryti jokių pastovių išvadų, tačiau jau yra aišku tas faktas, kad santarvė deda pastangų išnaujo užviešpatauti Klaipėdos krašte, kad jį pavedus Lenkijos globon. Taipgi šitas faktas galutinai išsklaido tuos paskalus, kad buk Lietuva su Francijos ir Lenkijos žinia sukurė Klaipėdos krašte sukilimą, kad jį prijungus prie Lietuvos.

Ar Lietuvos valdžiai užteks drąsos tinkamą atsakymą duoti Santarvės grobuoniškiems imperialistams, tuo tarpu sunku pasakyti, nes žinant Lietuvos valdžios nuolankumą santarvei praeityje, nėra pagrindo ir dabar ko nors geresnio iš jos tikėtis. Pagaliau, nėra nei kam tinkamos linijos šiuo begalo svarbiu klausimu nustatyti, nes delei klerikalų diktaturos, Lietuva dar ligi šiol neturi pastovios vyriausybės — ministerių kabineto. Seimo 16-tam posėdyje min. pirm. Galvanauskas pareiškė, kad ministerių kabinetas atsistatydinęs ir nėra kam nei į interpeliacijas atsakinėti ir ligi šiol neteko sužinoti, kad butų pastovus ministerių kabinetas sudarytas. Vadinasi, šiandien Lietuva pastatyta prieš tokį svarbų įvykį, nuo kurio priguli visa Lietuvos ateitis, o tuo tarpu bedukstant juodamjam klerikalizmui Lietuvos valstybinis aparatas suardytas ir nėra kam tuos įvykius pakreipti Lietuvos naudai.

Vienok jei Lietuvos valdžia dabar pasiduotų santarvės militaristų diktaturai ir niekais paverstų Klaipėdos krašto gyventojų pastangas, tai ištikrųjų butų aišku, kad šiandieniniams Lietuvos valdonams Lietuvos ateitis nerupi. Šiandien Lietuvos valdžia turi jau tokį pagrindą ginti Klaipėdos krašto gyventojų valią, kokio pagrindo neturėjo nei Vilniaus, nei Fiume, nei Aukštosios Silezijos avantiuristai, kurie vienok ir po šiai dienai užimtas teritorijas valdo, nors jos teisėtai priklauso kitoms valstybėms. Šiandien Lietuvos valdžia turi Klaipėdos krašto gyventojų Seimo nutarimą, kuriuomi jie reikalauja Klaipėdos kraštą prijungti prie Lietuvos. Todel vertėtų Lietuvos valdžiai tuojaus pasiųsti atatinkamą pagalbą Klaipėdos krašto naująjai valdžiai, kad pastaroji galėtų pasakyti santarvės ponams: lauk iš musų tėvynės — mes patys jos reikalus sutvarkysime ir jos ateitimi pasirupinsime! Jau jei gu priseina Lietuvos neprklausomybę statyti pavojun, tai geriau eiti karžygių keliu ir žuti, negu leisti galingiemsiems pasaulio grobuonims apsupti Lietuvą Varšavos-Paryžiaus militarizmu, kad vėliaus ją galutinai pasmaugus, neduodant progos nei balso pakelti.

Ant galo, neverta perdaug bijoti dukstančios santarvės grumojimų, nes šiandien ji turi pilnas rankas karo ugnimi kvėpuojančių įvykių ir tenka labai abejoti, kad ji rįžtųsi pradėti karą su Lietuva. Taipgi praeities įvykių daviniai liudija, kad santarvė skaitosi tik su ginkluota jėga ir griežtu nusistatymu. Tai kuoaiškiausiai įrodo Vilniaus, Fiume ir Aukštosios Silezijos įvykiai. Kas moka ir turi drąsos tinkamai pasistatyti prieš santarvės grobuonių diktaturą, tas laimi jos užgyrimą ir kraštutiniausio neteisėtumo pagrindais paremtų avantiurų. Taigi ir Lietuvai šiandien nėra kitos išeities, kaip tik griežtai pasistatyti prieš santarvę, nes tokiam žygiui duoda nesugriaunamo pagrindo Klaipėdos krašto gyventojų pareikšta valia. Jau laikas pradėti ir Lietuvos valdžiai eiti tuo keliu, kuris veda prie galutinų laimėjimų ir kurį yra legalizavus pati santarvė savo nusileidimais netolimoje praeityje.

Gražumas be doros, tai liknai gėlė be kvapsningumo. — Prancų Priežodis.

PERŽVALGA

:: *Lietuvos prezidento rinkimai neteisėti.* — Pirmiausiai Lietuvos teisininkų suvažiavimas, nepriešta riaujant net patiems klerikalų juristams (Tumėnui), pripažino, kad Lietuvos prezidentas išrinktas neteisėtai. Taipgi sausio 9 d. Seimo posėdyje su dideliu vargu iškovoję sau balsą valstiečių-liaudininkų blokas ir socialdemokratų frakcija perskaitė savo pareiškimus, kuriais nepripažįsta tų rinkimų ir laiko Lietuvos prezidentą neišrinktu. Valstiečių-liaudininkų bloko pareiškimas yra sekamas:

„Kadangi 41 konstitucijos § reikalauja Valstybės prezidento rinkimams dalyvavimo posėdy absoliutinės atstovų daugumos, t. y. ne mažiau 40 atstovų; kadangi posėdy 21 gruodžio 1922 metų, kuriame buvo daromi Prezidento rinkimai, dalyvavo išviso 36 atstovai, t. y. reikalaujamos absoliutinės atstovų daugumos nebuvo, tai Valstiečių Sąjungos ir socialistų liaudininkų demokratų blokas pareiškia, kad jis laiko esant 41 Konstitucijos § sulaužytą ir Valstybės Prezidento rinkimus neteisėtais su visomis iš to išplaukiančiomis pasekmėmis ir deda visą atsakomybę už tai krikščionims demokratams, ukininkų sąjungai, darbo federacijai."

Socialdemokratų frakcijos pareiškimas yra sekamas:

„Einant Lietuvos Respublikos Konstitucijos § 41 Respublikos Prezidentas renkamas absoliutine atstovų dauguma. Kadangi gr. 21 d. p. m. įvykusiuose Prezidento rinkimuose dalyvavo išviso 36 Seimo nariai, kurie absoliutinės daugumos nesudaro, tai Socialdemokratų Francija pareiškia, kad ji skaito rinkimus neteisėtais, nesamais, o patį rinkimų faktą įvertina kaipo eilinį iš krikščionių demokratų bloko pusės įstatymų laužymą, tuo labiau neleistina, kad tuo aktu prasižengiama prieš pamatinius krašto įstatymus."

Ir šitos partijos griežtai laikosi savo pareiškimų, visiškai nesiskaitydamos su neteisėtai išrinktu prezidentu ir jo darbų neskaito legaliais ir tiesotais prezidento darbais. Valstiečių-liaudininkų blokas, atsakydamas į Seimo pirmininko Bistro pakvietimą, kuris tai daręs buk įgaliotas „Valstybės Prezidento", kad ateitų į prezidento rumus pasitarti ministerių kabineto sudarymo reikalu, sekamai pareiškia:

„1) Einant Socialistų Liaudininkų Demokratų ir Valstiečių Sąjungos Bloko pareiškimais Lietuvos Seime iš gruodžio 21 d. 1922 m. ir iš sausio 9 d. 1923 m., kuriuos Tamsta esi girdėjęs ir žinai, Lietuvos Respublikoje Respublikos Prezidentas dar nėra išrinktas.

„2) Taigi nei ‚Valstybės Prezidento', kurio musų Konstitucija nežino (40—55, 75, 63, 105 §§ žino tik ‚Respublikos Prezidentą'), nei Respublikos Prezidento, kuris dar neišrinktas, Tamsta negalėjai ir negali buti įgaliotas kviesti ką nors ‚į Respublikos Prezidentą' tartis ‚Ministerių Kabineto sudarymo reikalu'.

„Todėlei Socialistų Liaudininkų Demokratų ir Valstiečių Sąjungos Bloko atstovas atvykti ‚į Respublikos Prezidentą jojo Rumuosna šio mėnesio 10 dieną 5 val. po piet pasitarti Ministerių Kabineto sudarymo reikalu' negali."

Kokią išeitį klerikalai suras iš šitaip susidėjusios padėties, sunku numatyti. Štai prie ko Lietuvos valstybinį gyvenimą klerikalų sau valiavimai privedė! Vienok pažangiasias Lietuvos partijas tenka pagirti už šitokį griežtą klerikalų sauvaliavimų ir konstitucijos laužymų pasmerkimą. Kito kelio nėra įdukusio klerikalizmo suvaldymui, nežiurint kokios pasekmės iš to nebutų.

* * *

:: *Besąžinių šauksmai.* — „Laisvės" editorialų rašytojas tulas A. B. apsidžiaugia, kad pagaliau komunistams pasisekė galutinai užviešpatauti Aukščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoje draugijoje ir, anot jo, išvyti saujalę tautininkų biznierių. Dabar komunistai sau laisvai gali minėtos draugijos iždą eikvoti savo partijos reikalams ir paskutiniam Seime jau pradėjo aukas skirti savo fondams. Visa bėda tik tame, kad tas iždas esąs labai mažas, todel tas ponas štai kokį planą sugalvoja:

„A. P. L. A. turėtų buti pavyzdžiu Susivienijimo Lietuvių Amerikoj nariams. S. L. A. yra didžiulė organizacija, taip pat susidedanti iš darbininkų, o tačiaus ją aria ir akėja saujalė tautiečių biznierių, kuriems rupi ne Susivienijimo narių gerovė, ne darbininkų klasės reikalai, bet reikalai darbdavių Amerikoj ir buožių viešpatavimas Lietuvoje. Karo metu, kuomet darbininkai buvo renkami ir siunčiami Francijon numirti už Wallstryčio viešpačių dolerius, Susivienijimo vadai už narių kruvinai uždirbtus centus pirko ‚Laisvės Bonus', kad pasirodyti kapitalistų valdžiai, 've, žiurėkite, koki mes patriotai!'

„Kaip ilgai SLA. nariai toleruos savo vadų biznierių buržuazinę politiką."

Tai yra galutinai gėdos nustojusių besąžinių šauksmai. Vienok nežiurint kiek šitie besąžiniai neprovokuos SLA. labui dirbančius žmones, vistiek jie nepasieks SLA. iždo, kuris jiems pastaruoju laiku ramumo neduoda.

Kaslink „tautiečių biznierių saujalės", kurie buk aria ir akėja musų organizacija, tai mes apie tokius „stebuklus" nieko nežinome. SLA. reikalus veda kuopos, apskričiai, Pildomoji Taryba, visuotinu narių balsavimu išrinkta, ir Seimų išrinktos Komisijos. Kiek kuopų ir apskričių valdybose, Pildomojoj Taryboj ir Seimo išrinktose Komisijoje yra biznierių, tai tą paliekame sužinoti ponams iš „Laisvės", kuriems, matyt, net žmogaus privatis biznis ramumo neduoda. Mums užtenka vien to, kad sulig SLA. įstatų kiekvienas SLA. narys turi lyges teises organizacijoje, nežiurint kuomi jisai užsiima ir kokius įsitikinimus turi. Ir kuomet pilnateisiai SLA. nariai didžiumos SLA. narių valia pastatyti prie organizacijos vairo, mes juos laikome organizacijos autoritetu, jų klausome ir juos gerbiame. Tai yra tokia bendra taisyklė įsigyvenus musų organizacijoje ir ponai iš „Laisvės" savo provokacijomis jos neįstengs sugriauti, nes ji paremta SLA. įstatais. Taipgi SLA. reikalų tvarkytojų politika organizacijos gyvenime negali buti nei „buržuazinė", nei „proletarinė", nes jie priversti SLA. reikalus tvarkyti organizacijos įstatų ir Valstijų Apdraudos Departamentų prižiuromų įstatymų plotmėje.

Kas liečiasi „Laisvės" provokacijų, kad SLA. reikalų tvarkytojai rupinasi Amerikos darbdavių reikalais ir „buožių" viešpatavimu Lietuvoje, tai butų didžiausiu nusižeminimu atsakinėti į tokias beprotiškas zaunas. Viskas ką galima pasakyti, kad tai yra vienas iš daugelio komunistiškų „argumentų", kuriems niekuomet joki faktai nereikalingi. Pagaliau, jei tiems „tautiečiams biznieriams", kaip „Laisvė" vadina SLA. reikalų tvarkytojus, nebutų rupėję SLA. labas, tai kas musų organizaciją išaugino ligi tokio laipsnio nariais ir turtu, kokio ji šiandien yra pasiekusi? Juk „Laisvės" kalibro politikieriai tik pastaruoju laiku subruzdo rašytis prie SLA. kuomet paleista obalsis: „turim paimti SLA. į savo rankas."

Suv. Valst. valdžios išleidžiami bondsai pirkta tuo tikslu, kad Valstijų Apdraudos Departamentai reikalauja, kad SLA. pinigai turi buti įdėti į neabejojamos vertės šaltinius ir kad atneštų nemažiau 4-tą nuošimtį į metus. Taipgi SLA. Pittsburgh'o Seimas buvo įsakęs SLA. Pildomąjai Tarybai įdėti kiek galima daugiausiai SLA. pinigų į valdžios bondsus. Vienok butų neprošalį, jei SLA. Pildomoji Taryba pasišauktų ponus iš „Laisvės" į atatinkamą valdžios įstaigą, kad jiems plačiau ir nuodugniau paaiškinus, jog Amerikos valdžios bondsai buvo perkami visai ne tuo tikslu, kad pagelbėjus daugiau darbininkų išsiųsti į Franciją „numirt už Wallstryčio viešpačių dolerius", o tik pildant Valstijų Apdraudos D-tų reikalavimus ir SLA. Seimo nutarimą. Juk reikalinga kas nors daryti, kad apsaugojus musų organizaciją nuo šitų besąžinių provokacijų.

EILĖS PROZA

Rašo Pr. BAJORAS.

Kuomet aš buvau vos dvidešimties — mėgdavau žaisti su ilga plunksna per dienų-dienas. O vakarais mano siela garbino septynis muzikos akordus. Tai ir išmokė mano širdį daug gerų daiktų. Ir aš džiaugiausi gyvenimo saldybe.

Bet vieną dieną — mano nelaimių dieną — erelis su kraujuotu sparnu pralėkė pro mano namus.

Ir trimitas — iššaukė visą miesto jaunimą karan...

Ir aš išėjau kariaut.

Mano ilga plunksna pavirto į kardą ir septynių muzikos akordų nebegirdėjau.

Jų vieton tik kanuolės mano ausis spengė.

Dabar aš jau sugrįžęs iš karo. Nebegirdžiu kanuolių griaustinio. Mano kardas surudijęs.

Ir plunksna jau nulužus...

Aš nebegirdžiu ir tų septynių muzikos akordų.

Aš esu kurčias.

O už tai gavau kryžių, kurio nebegaliu matyt, nes esu apakęs.

Giedrioje dienoje sėdžiu tiktai priešais šviečiančią saulutę ir galvoju apie teises ir pasaulio keistą tvarką, žmonių nesumanumą...

Štai kiek dabar aš galiu padaryt!

Bet kuomet jaučiu liudnai puolantį lietuką, podraug su jura dejuoju:

Koks viltvilingas yra gyvenimas!

KLAIPĖDOS KRAŠTO SUKILIMO DOKUMENTAI.

(Tąsa nuo 1 pusl.)

Teikitės, Gerbiamieji, priimti mano aukštos pagarbos pareiškimą.

Galvanauskas,
Ministeris Pirmininkas
Užsienių Reikalų Ministeris.

Ambasadorių konferencijos nota.

Musų atstovas p. Milašius gavo iš Ambasadorių Konferencijos pirmininko p. Poincare notą, kurioj pažymima, jog Lietuvos vyriausybė bus laikoma tiesioginiai atsakominga, jei jį nesigriebs tuojau atatinkamų priemonių, kad reguliariai arba nereguliariai elementai neperžengtų Klaipėdos krašto sienos jam užimti.

Užsienių reikalų ministeris prašė musų atstovą Paryžiuje į tą notą duoti paaiškinimų, kad Lietuvos vyriausybė jau yra ėmusis priemonių sienų peržengimui apsaugoti ir painformuoti, kad esamomis žiniomis, Klaipėdos gyventojų sukilimas įvykęs del nepakenčiamos politinės ir ekonominės padėties prieš vokišką direktoriją, kuri yra viešai apkaltyta už pastangas toliau atidėlioti Klaipėdos klausimo išsprendimą išnaudodama politinę padėtį savo asmeniniams reikalams. Lietuvos vyriausybė davė instrukcijų savo atstovui, kad jis suvartotų savo įtaką, idant nebutų ekcesų prieš asmenis ir turtą. Iš savo pusės Lietuvos vyriausybė neabejoja, kad alijantų valstybės duos reikalingų instrukcijų savo komisarui, kad jis išvengtų kraujo praliejimo.

Ministerio Pirmininko pareiškimas del Klaipėdos įvykių.

E. Kaunas. Del pastarųjų Klaipėdos įvykių Ministeris Pirmininkas padarė tokį pareiškimą spaudai.

Lietuvos Vyriausybė, kaip ir visuomenė, visiškai supranta ir užjaučia Klaipėdos Krašto gyventojų judėjimą prieš tą nenormalę padėtį, kuri yra Klaipėdos krašte. Tos padėties nutęsimas per ilgus metus privedė kraštą prie katastrofos ir privertė gyventojus ieškoti išeities greitesniam klausimo išri-

šimui, einant gyventojų daugumos interesais ir tautiniais siekimais. Lietuvos Vyriausybė taip pat supranta pasiryžimą tų lietuvių-patriotų, kurie laisvu noru veržiasi pagalbon tam judėjimui, kaip tat darė seniau generolas Lafayette Amerikoje, bet ji pati negali brautis į tuo tarpu ne jos suverinitete esančio krašto tvarką ir yra priversta saugoti sieną nuo tokio savo piliečių brovimosi. Lietuvos Vyriausybė betgi negali buti indeferenti tuo atvėju, jeigu dabartinio laikino suvereniteto nešėjai Klaipėdoje (Alijantų Valstybės su jų Komisaru) griebsis ginklo priemonių prieš gyventojų apsisprendimo teisę ir pasiryžimą sudaryti krašte organus, kurie atatinka gyventojų daugumos interesams ir tautiniams siekimams.

Į Prancuzų karininkus ir kareivius Mažosios Lietuvos broliai šiaip šaukiasi:

Atsišaukimas.

Prancuzijos Karininkai ir Kareiviai!

Versalės konferencijos metu, Jusų gerbiamos tautos atstovas ir tos konferencijos pirmininkas, ponas Clemanceau pareiškė, kad Klaipėdos Krašto gyventojų dauguma visuomet buvo ir yra lietuviai ir tai kad Klaipėdos uostas yra vienintėlis Lietuvos išėjimas į jurą.

Jųs patys aiškiai įsitikinote, iš tikrųjų taip yra.

Jųs galėjote įsitikinti, kad ta didelė gyventojų dauguma buvo gimtajame krašte visą laiką buvo persekiojama ir spaudžiama vokiečių valdžios. Jųs galėjote įsitikinti, kad Vokiečių valdžia priešingai taikos konferencijos nutarymams, stengėsi organizuotai neleisti prisijungti Klaipėdai prie Lietuvos Respublikos.

Jos pastangų pasekmės visas kraštas baisiausiame skurde.

„Freištato" sudarymas gręsia mums traginga ir be išeities padėtimi.

Norėdamas pagerinti tą nepakenčiamą padėtį, Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas, gyventojų noru ir valia remdamasis, kurie jau tiek kartų buvo išreiškę rezoliucijose ir protestuose skaitlingų susirinkimų metu, nuo šios dienos ima viso Klaipėdos Krašto reikalų vedimą į savo rankas!

Prancuzų Kareiviai! Jųs, kurie pragarsėjote visame pasaulyje, garbingai kovodami už laisvės, lygybės ir pavergtų tautų išliuosavimo idėjas šiame istoriniame momente, mes kreipiamės į jus prašydami:— nekliudykite mums, patiems valdytis ir rišti musų krašte likimą, sulig musų norų ir musų siekimais.

Nepakelkite jųs savo rankos prieš musų Krašto gyventojų valią! Te nei vienas kraujo lašas tos Lietuvių tautos šakos, kuri tik nori atgauti savo laisvę, nebuna su jumis pralietas! Jei jųs pasiliksite neitralųs, mes nei vienam neleisime jusų užgauti žodžiu ar veiksmu.

Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas:

Martynas Jankus — Pirmininkas.
Jurgis Štrekys — pirmasis vice-pirmininkas,
Jurgis Lėbartas — antrasis vice-pirmininkas,
Vilius Šaulinskis — sekretorius.
Jurgis Bruvelaitis — Komiteto narys ir jo reikalų vedėjas.

Šilutė, 1923 m. sausio 9 d.

Atsišaukimas į Šaulius.

Mažosios Lietuvos broliai šaukėsi pagalbos į Lietuvos Šaulius. Neabejoju kad Lietuvos Šaulius remianti amerikiečiai ypač dabar juos parems per jų atstovą ir įgaliotinį dailininką Žmuidzinavičių. Čia pridedu Mažosios Lietuvos brolių atsišaukimą į Lietuvos Šaulius ir Lietuvos Šaulių Sąjungos Centro valdybos atsišaukimą:

Sausio 10 dieną Lietuvių Tautos ir Valstybės gyvenime išmušė reta istorinė valanda. Tą dieną musų Broliai Klaipėdiečiai, netekę paskutinės vilties savo švenčiausias teises kantrumu ir ramiu budu apsaugoti, ėmės ginklu spręsti gimtojo krašto likimą. Vyriausias Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas, suorganizavęs vietos gyventojų sukilimą, pasiskelbė Klaipėdos krašto valdžia. Tokį svarbų ir prieš visą Lietuvių Tautą atsakomingą žingsnį darydamas, Gelbėjimo Komitetas kreipėsi į Lietuvos Šaulius su šiuo atsišaukimu:

„Broliai Šauliai! Pasauliniam karui besibaigiant Ruso naguose buvusioji Didžioji Lietuva savo sunų pastangomis išsivadavo iš vergovės jungo. Delto jųs dabar esate laisvi ir laimingi. Tuo pačiu metu ir mes butume galėję išvien su jumis stoti ginkluoton kovon, ir išsivaduoti, bet, nelaimė, mes tuomet paklausėme kilnių pažadų ir tikėjomės likti laisvi per Aukštosios Santarvės malonę. Mažoji Lietuva buvo atskirta nuo Vokietijos ir mums buvo žadėta, kad Lietuvos Respublikai susitvarkius ir mums bus leista prie senosios savo močiutės prisiglausti. Todel mes tuomet ne sigriebėme ginklo ir kantriai kentėjome svetimšalių viešpatavimą musų krašte, tikėdami, kad šitai musų vergovei ateis greitas galas.

Apsivylėme! Tuo tarpu, kai Didžioji Lietuva, nors buvo rusų, bermontininkų bei lenkų atvėjų-atvėjais puldinėjama ir draskoma, apsigynė ir išlaikė savo nepriklausomybę, o pagalios ir ekonominiu žvilgsniu gerokai sustiprėjo, mes, Mažosios Lietuvos gyventojai, palikome vergai ir įpuolėme į neapsakomą skurdą. Musų krašto gyvenimas paliko visai nepakenčiamas, kadangi mes privaryti ligi galutino bankroto.

To negana. Dabar Lietuvos Respublika galutinai, susitvarkė ir viso pasaulio pripažinta. Laikas butų ir mums prie Lietuvos glaustis, kaip tai anuomet Santarvė žadėjusi buvo, bet mums apie tai draudžiama net užsiminti. Svetimšaliai pradėjo negirdėtai mus spausti, neleidžia mums laisvai susirinkti, draudžia mums lietuviškus atsišaukimus bei lapelius platinti, pagalios ima drausti net prabilti lietuviškai. Buvo tokių atsitikimų, kad mus kalėjiman dėjo vien delto, kad valdžios įstaigose prabilome lietuviškai, ir tas viskas dėjosi ne gilioj senovėj, bet šiais 1923 metais.

Tokiai padėčiai susidarius, truko ir musų kantrybė.

Mes griebėmės giklo, ryždamiesi sau liuosybę iškovoti arba mirti.

Broliai! Jųs žinote, kad musų mažai yra, kad mes esame nepasirucšę ir neprityrę kovotojai, delto mes šiandien šaukiamės Jusų pagalbos. Mes tikimės, kad vardan musų motinos Lietuvos labo jųs ateisite, sustiprinsite silpnas musų eiles ir padėsite mums iš nepakenčiamos vergovės išsivaduoti".

Šauliai! Pirmiausiai musų pagalbos šaukdamiesi, Broliai Klaipėdiečiai mums suteikė nepaprastos garbės. Jie neapsivylė tikėdami, kad vardan bendros motinos Lietuvos labo jų šauksmas ras musų širdyse gyviausio atbalsio. Ir tikrai.

Gavome žinių, kad visose tose vietose, kurias musų Brolių balsas pasiekė, šaulių tarpe kilo didelis judėjimas, ir skubus ruošimasis teikti prašomąją pagalbą.

Bet toji pagalba bus sekminga tik tada, jei ji eis organizuotu keliu.

Todel Centro Valdyba kviečia Šaulius ir apskritai jaunuomenę skubiausiai burtis į laisvanorių burius ir pranešti apie tai per Skyrių Vadus Centrui.

Šauliai! Šiuo retu musų Tautai momentu **nesivaduokit vienupu ir jausmais;** saugokitės neapgalvotų ir netvarkingų žingsnių; susiorganizavę ramiai laukite parėdymų.

Žinokite, kad **sąjungos vadovybė budriai seka ir seks taip svarbius Lietuvai įvykius Klaipėdos krašte. Reikalingu momentu ji pašalins visas kliutis** ir neleis Broliams Klaipėdiečiams Jusų pagalbos laukti, kada toji pagalba bus jiems tikrai reikalinga.

Lietuvos Šaulių Sąjungos Centro Vald. Pirmin.

V. Krėve-Mickevičius.

Prezidiumo nariai:

A. Bružas,
A. Graurogkas.

Sekretorius **A. Marcinkevičius.**

Kaune, 1923 m. sausio 11 d.

Žinodamas kad plačioje Amerikoje įvairių partijų, grupių ir įvairių tautų spauda visokeriopai apie Klaipėdos krašto sukilimą komentuoja, siunčiu šį dokumentų rinkinį „Tėvynės" Redakcijai, idant iš jų Amerikos lietuviai galėtų matyt tikrąsias sukilimo priežastis ir budą.

Kaunas,
vasario 15, 1923.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

PRAEITIS.

„Iš praeities tavo sunus
Stiprybę te semia!"
KUDIRKA.

Milionai gyventojų pasaulyje, atmena kas atsitiko paskutiniame penkiasdešimt metų bėgyje. Jų tėvai atmena dar kita penkiasdešimt metų atgal. Vienas šimtmetis mums parodo didelias permainas, kaip pačiuose žmonėse, taip ir pasaulio susitvarkyme. Susisiekimai pirmiau buvo arklių, verbliudų kelionėmis, o šiandien jų vietą užėmė garvežiai, garlaiviai, automobiliai.

Pasaulis apjuostas telegramų ir telefonų vielomis, perneša žinias žaibo greitumu. Jau ir bevieliniai telegramai nešioja žinias per gilias ir plačias jurias.

Lekiojamos mašinos pakėlė žmogų nuo žemės, — apgalėjo nepereinamus kalnus, pe kuriuos nė pirmiau su gyvuliai, nė dabar su garvežiais negalima persigauti. O dabar jau ir tas apgalėta.

Elektra apšvietė miestų gatves ir kelius — palengvino darbą dirbtuvėse ir privačiuose žmonių namuose. Moterys pakinko elektros spėką prie šlavimo, skalbimo, namų apšildymo; elektra suka siuvamą mašiną, šaldo sudėtus daigtus šaldyklon, karščiausiose vasaros dienose; su elktros pajėga net kriminalistai užmušinėjami ir budeliai paliuosuoti nuo sunkaus kirvio.

Moters, pastatytos ant lygios papėdės su vyrais, balsuoja — įstatymai joms jau daleidžia. Seniaus moterys budavo nepatenkintos, jei jų vyrai neplakdavo; skųsdavosi valdininkams, kad vyras jos nemyli, nes per trejus metus dar nei vieną kartą rankos nepakėlė ant jos.

Vyrai neturi tiesos naudoti svaiginančių gėrimų, konstitucija tą uždraudžia.

Tautos susieina į vieną vietą prie vieno stalo, diskusuoja įvairius klausimus, tariasi, barasi, derasi taip, kaip pavienės ypatos; skolina bilionus dolerių vienas nuo kito, nors nevisuomet paskolas atmoka kaip ir pavieniai, bet toki susiartinimai, derejimasis, mažiau duoda progos užkurti tarptautinius karus.

Penkiasdešimt metų atgal, kas buvo vertas milijono, buvo laimingas. Šiandien daugelis yra tokių, kurie turi metinių įplaukų milioną, ir tai nėra skaitomas dideliu turtuoliu. Čion pat, Amerikoje, Henry Ford, kuris išdirbinėja pigiausius automobilius, turi įeigų du milionu dolerių kas savaitė; moka valdžiai mokesnių nuo metinių įeigų, keturiasdešimt milionų. Pastarieji penkiasdešimt metų buvo spartaus budavojimo metai; visos spėkos sukoncentruotos kruvon, atliko didelius darbus.

Pavienis žmogus šiandien nėra nei truputėlio tvirtesnis, kaip kad buvo penkiasdešimt metų atgal. Pacifiko okeanas yra didelis, bet vandens lašas jose nei kiek nedidesnis, neigi turi daugiau pajėgos, kaip kad jis atsidurtų bliude. Taip ir pavienis žmogus sujungdamas savo proto jėgas, sutvėrė didmario jėgą.

Kaip tas jėgas sujungti, kaip tas permainas įvesti? Šis klausimas rišamas netik per pastaruosius penkiasdešimt metų, bet per paskutinius šimtmečius.

Žmonės atrado žemėje įvairius metalus, atrado radiumą, bet patys žmonės nedaug persimainė. Paėmus pavienį žmogų, ištyrinėjus jį, pamatysi mažutėlę permainą.

Ko galime tikėtis penkiasdešimt metų bėgyje ateinančiam musų gyvenime, teks pasikalbėti vėliaus šio laikraščio špaltose.

Iš Lietuvos Laikraščių

Lietuvoje, nuo sausio 1 d. įvedamas naujas pašto, telefono ir telegrafo tarifas. Už paprastus laiškus Lietuvos ribose reikia mokėti — 25 cent., atvirlaiškiai — 15 cent., į užsienius papr. laiškas — 60c., atvirieji laiškai — 30c. Už telegramos žodį Lietuvoj — 25c. ir 50c. už kiekvieną telegramą.

— Biržuvėnių dvare baigiama statyti popiero fabrikas, kuris netrukus bus atidarytas.

— Ministerių kabinetas nutarė nuo š. m. sausio 1 dienos įvesti naują gelžkelių tarifą. Už keleivių perveži mą bus imama nuo keleivio ir kilometro: I kl. — 20 centų, II kl. — 10 centų, III kl. — 5 centai; už 10 kilogramų bagažo po 10 centų.

— Nuo sausio 1 dienos žymiai padidinamos valstybės įstaigų tarnautojams algos; bendrai veik iki 100%.

S. E. VITAITIS

Gyvenimo Dumble.

(Tąsa)

— Aš budamas Tamstos vietoje, to nesakyčiau, — atkirto kunigo gynėjas, — nes dar nėra galutinai įrodyta tas užmetimas kunigui! Ir aš nei trupučio neabejoju, kad turėsite sunkų darbą, jei norėsite įrodyti nekaltam žmogui daromus užmetimus...

— Įrodysim, lengvai įrodysim! — tikrina mano advokatas. — Užtenka prisiminti vien tą faktą, kad ponas Policijos Viršininkas rado kaltinamojo namuose kunigo drabužius...

— Kažin, ar to užteks? — abejoja kunigo advokatas. — Niekas tų drabužių nematė, apart policijos viršininko ir jo pagelbininko...

— Aš mačiau! — įsikiša liudijusi moteris. — Aš tuomet stovėjau tarpduryje ir mačiau, kaip ponas Policijos Viršininkas paėmė kunigo skrybėlę, paltą ir lazdelę iš svečių kambario kaltinamojo namuose.

— Tamstos niekas neklausia, todel bereikalingai kišiesi kur nereikia! — subara moterį burmistras.

Moteris užraudusi pasitraukia į šalį.

— Matyt ponui Burmistrui labai nemalonu prisiminti apie tą radinį... — pastebi mano advokatas. — Vienok mes jį surasime, arba bus priversti atvirai pasisakyti, kurie tą radinį išvogė iš policijos nuovados, kuriuo tikslu jie tai darė — ir reikšmingai pažiurėjo į burmistrą, kuris vėla užraudo ir pasitraukė atgal.

Teisėjas ir policijos viršininkas reikšmingai nusišypsojo žiurėdami į burmistrą ir tas dar labiau susimaišė.

— Jei butų galima, tai meldžiu pažymėti protokole šitos ponios pareiškimą, kad ir ji matė kunigo drabužius kaltinamojo namuose — pastebi mano advokatas.

— Juk tardymas jau užbaigtas, tat ir protokole daugiau nieko negalima žymėti — spiriasi kunigo gynėjas.

— Čia nėra jokis oficialis teismo posėdis — pastebi teisėjas. — Šio tardymo tikslu yra kuodaugiausiai informacijų apskričio teismui surinkti, todel kiekviena svarbi informacija mums naudinga ir reikalinga pažymėti protokole — ir paėmęs plunksną pradėjo rašyti.

Tą patį vakarą mane išgabeno į apskričio kalėjimą. Už poros dienų atlankė mane buvusis parapijos prezidentas ir pranešė, kad apskričio prokuroras nesutinka manęs išleisti ligi teismo.

— Pats esi kaltas, nes kalbi gerai ne pagalvojęs ką! — bara mane jisai!. — Teisme reikia skaitytis su kiekvienu lupų pakrutinimu, o tu lyg sau ant keršto kalbi tokius dalykus, delei kurių gali visiškai įklimpti... Dabar yra aišku, kad delei neapgalvotų savo išsitarimų nebusi išleistas ligi teismo, todel dabar dedame pastangų, kad nors sekamam teismo posėdyje, kuris prasidės už dviejų mėnesių, butų iškelta ir tavo byla.

Atėjo ir praėjo apskričio teismo posėdžiai, o mano byla likosi neiškelta. Užsibaigus teismo posėdžiams antrytojaus ateina į kalėjimą piktas ir suerzintas mano draugas, buvęs parapijos prezidentas ir pareiškia:

— Byla atidėta dar sekamam teismo posėdžiui!.. Visi biaurybės kunigo pusę laiko ir sako, kad kunigas dar neužtektinai tvirtas stoti teisman. O tuo tarpu jisai jau visiškai pasveikęs ir net susiriesdamas bedievius keikia! Matyt, jisai nesitiki bylą laimėti, todel su pagalba savo advokato, kuris yra artimas giminaitis apskrities prokuroro ir teismo pirmininko švogeris, deda pastangų kuoilgiausiai tave laikyti kalėjime prieš teismą. Vienok musų advokatas pasakė, kad ilgiau tavo bylos negalės atidėlioti ir sekamam teismo posėdyje ją iškels.

— Kada įvyks sekamas teismo posėdis? — klausiu jo betikslai.

— Ilgiausiai už trijų mėnesių. Bloga, brolyti, bet ką padarysi... kartą įkliuvęs į politikierių nagus turi kęsti — kitos išeities nėra.

— Labai keikia mane kunigas per savo pamokslus? — klausiu jo.

— Keikia tik abelnai bedievius, vienok tavo vardo ir visų tų įvykių nei puse lupų neprisimena. O jei kas ypatiškai jam apie tą įvykį prisimena, tai jisai pradeda nerimauti ir stengiasi kalbą nukreipti į kitą klausimą.

— O Aukštapilio lietuviai turbut visi mane kaltina?

— Kur tau! Tik ištikimiausios kunigo davatkos tave kaltina, o šiaip visi lietuviai atvirai kaltina kunigą ir džiaugiasi, kad tu jam gerą pamoką davei. Pilnas miestelis visokių kalbų apie kunigo su tavo žmona santykius...

Man ten lengviau pasidarė išgirdus, kad žmonės supranta mane.

— O kaip Milda? — klausiu jo nedrąsiai.

Jis ilgai, liudnu, pasigailėjimo pilnu žvilgsniu, į mane pažiurėjo ir pagaliau įsmeigęs akis į žemę atsakė:

— Ji kaž kur išvažiavus...

— Turbut ji išvažiavo į N. miestą ir tenai su kunigiuku... — sušukau kvapą sulaikydamas.

— Taip žmonės kalba... — pritaria jisai nepakeldamas akių. — Vienok tas gali buti paprastu paskalu — ramina mane sunkiai atsidusęs.

— Ar kunigiukas tankiai važinėja į N. miestą?

— Tankiai jo net po kelias dienas namieje nebuna, bet kur jis važinėja, tai kas gali žinoti...

— O kudikį jį pasiėmė su savim? — klausiu jo skubiai.

— Turbut pasiėmė, nes kur-gi jį paliks.

— Gal paliko pas tėvus?

— Buvau nuvykęs su advokatu pas jos tėvus, manydamas ją tenai rasti, kad prikalbinus tave gelbėti, bet pasirodo, kad ir tėvai nežino, o gal nenori sakyti, kur ji yra. Tiesa, neklausiau apie kudikį, bet tenai jo nemačiau.

— O kad man butų leista nors kudikiu pasidžiaugti! Taip jo pasiilgau... — suvaitojau pro ašaras.

Jis liudnai pažiurėjo įmane ir nieko neatsakė.

Praslinkus apie porai mėnesių su viršum vėla mane atlanko mano draugas ir praneša, kad už savaitės prasidės teismo posėdžiai ir mano byla stovi pirmoje vietoje.

— Vienok blogos žinios... — priduria jisai sunkiai atsidusęs. — Mat, musų advokatui jokiu budu neteko susekti, kas išvogė iš policijos nuovados kunigo drabužius, kuriuos rado tavo namuose. Dabar nėra kuo paremti tavo pareiškimo, kad kunigiuką užtikai savo namuose besimeilinant prie žmonos... O kitų liudininkų, apart Mildos, nėra.

— Daugiau liudininkų nei nereikia. Milda liudys teisingai! — tikrinu visai negalvodamas apie savo padėtį.

— Ji visiškai nenori liudyti ir tuo tikslu pasislėpė nuo teismo! Vienok mes ją suradome ir žinome kur ji gyvena...

— Duokite man jos antrašą! — sušukau skubiai. — Aš jai parašysiu laišką ir esu tikras, kad ji atvyks mane apginti prieš kunigiuko intrygas.

Mano draugo veidas dar labiau apsiniaukė ir perbėgo žymus neapykantos šešelis per jo veidą.

— Tu vis dar ja pasitiki! — pagaliau jisai tarė parausdamas ir pykčiu degančiomis akimis žiurėdamas į mane. — Jei žinotai kaip ji dabar gyvena, tai taip nekalbėtai...

— Nejaugi ji liudytų neteisingai prieš mane?..

— Greičiausiai taip butų, nes atvirai tau pasakysiu: pas ją tankiai lankosi kunigiukas!..

— Jau ji su kunigiugu!.. — suvaitojau skausmu degančia krutine ir sudribau ant guolio.

— Taip! Musų detektyvas susekė, kad ją lanko kunigiukas... Tad ar galima tikėtis, kad liudytų prieš savo meiluži, delei kurio tavęs išsižadėjo? — ir pažiurėjo piktai į mane. — Ko dabar tu kvailioji? Juk pats savo akimis matei, kokiu keliu ji eina!

— Aš ją mylėjau — neapsakomai mylėjau!.. Ir dabar...

— Tai man vyras! — barasi jisai piktai. — Negali užmiršti meilės ir kvailioja lyg jauna mergaitė meilės susukta galva... Mylėjai, tai mylėjai, bet dabar spiauk ant tos savo kvailos meilės ir pradėk protauti, kad išsipainiotai iš tų žabangų, į kuriuos ji tave įstumė! Tokia moteris neverta, kad apie ją geras vyras nors pamislytų!

(Daugiau bus).

SLA. Auksinis Konkursas

SLA. AUKSINIO KONKURSO METU!

Su pradžia šių 1923 metų, prasidėjo SLA. vajus prirašinėjimui naujų narių, ir tuo tikslu buvo paskelbtas Auksinis Konkursas. Konkursas dabar yra galėje ir baigsis tik su pabaiga birželio mėnesio šių metų. Taigi gerbiami SLA. darbuotojai, per tą pusmetį turi progos padirbėti savo organizacijai. Pildomoji Taryba, skelbdamas šį konkursą, turėjo mintyje sužadinti gerbiamus SLA. darbuotojus prie darbo — darbo kursai neša naudos netik tam, kuris pasidarbuos ir prirašys naujų narių prie organizacijos, bet kartu tiems, kurie prisirašys — jų artimiems, jų giminėms ir kartu visai lietuvių tautai. Delko aš taip sekau? Delto gerbiami SLA. darbuotojai, kad aš Susivienijimą Lietuvių Amerikoje pažįstu, žinau kiek Susivienijimas yra padaręs gero netik savo nariams, bet ir visiems lietuviams. Vienok šiame savo rašinėlyje nesistengsiu nuodugniai viską apie SLA. apipasakoti, o tik trumpai keletą dalykėlių nupiešti, kurie gal nevienam iš musų gerbiamų konkurso darbuotojų prigelbės prikalbinti naujų narių.

Kitos tokios draugijos kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje mes neturime ir man, kaipo lietuvių tautos vienutei, kuriam buvo lemta per eilę metų tarp musų visuomenės su įvairiais reikalais darbuotis, duoda progos ir drąsos pareikšti, kad ištikrųjų turėtų buti kiekvieno lietuvio šventa pareiga šitą draugiją remti ir prie jos dėtis. Musų visuomenė čionai, Amerikoje, susideda iš darbo žmonių ir dalinasi į įvairias partijas bei skirstosi tikėjimiškuose persitikrinimuose. Kitos draugijos turi sau įstatymus, kurie leidžia tik tos partijos ar to tikėjimo žmonėms prigulėti. Reiškia kitos draugijos neapima visus musų visuomenės sluogsnius, kuomet S. L. A. priima savo globon visus lietuvius, nepaisant kokio jie butų tikėjimo ar kokių politinių pažvalgų. Pradžioje Susivienijimo gyvenimo, nebuvo kreipta perdaug domės į apsaugą. Tuomet buvo dedamos pastangos kad musų išeivija surišti vienu ryšiu — sutrauktі vienon draugijon. Be organizacijų mes buvom bejėgiai, kitų tautų žmonės mumis persekiojo ir išnaudojo, ir net neskaitė mus lietuviais... Amerikonai vadindavo mus lenkais... Tai šitų priežasčių delei musų pionieriai, garbės verti žmonės, sumanė sukviesti visus lietuvius vienon draugijon ir pareikšti tiems, kurie nežinojo ar nenorėjo žinoti, kad mes esam lietuviai, o ne lenkai. Vėliau, pribrendo apsaugos ir pašalpos klausimai. Tapo įkurta pašalpos ligoje skyriai ir įvesta aukštesni apsaugos laipsniai. Ir kad nebutų organizacijai pavojaus už apsaugą mokesniai tapo nustatyti su lyg žmogaus amžiaus ir laipsnio apsaugos.

Mano supratimu, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, tai yra toji ašis, apie kurią Amerikos lietuvių gyvenimas ir jų bendri reikalai sukasi. Nebuvo mažiausio bendro musų visuomenės klausimo, prie kurio Susivienijimas nebutų netik prisidėjęs, bet kitas organizacijas pralenkęs. Nepaisant kokis visuomeniškas reikalas buvo pakeltas, tai visuomet buvo atsiklausta SLA. ar tam užmanymui pritars. Tas aiškiai vaizduoja, kad Susivienijimas visuomet lošė musų gyvenime labai svarbę rolę. Galėtų dar svarbesnę rolę sulošti ir daug daugiau musų žmonėms gero padaryti, jei Susivienijime rastųsi nors šimtas tukstančių narių. Tuomet jėga butų didesnė ir tartas žodis butų svarbesnis. Visos tautos turi dideles ir stiprias organizacijas, tai kodel lietuviai negali to padaryti.

Kalbant kiek SLA. naudos padarė kovoje už Lietuvos nepriklausomybę, tai pilnai ir tikrai niekas negal pasakyti, nes pilnų skaitlinių nėra. Tačiau ar norėtum, ar nenorėtum pasakyti, vienok vardan teisybės turiu pripažinti, jog Susivienijimas, kaipo draugija, ir paskiri nariai, kaipo organizacijos vienutės, kaip darbu taip ir centu yra daugiau prisidėję už kitas draugijas. Susivienijimo organas „Tėvynė" visuomet nuo širdžiai Lietuvos reikalus rėmė. Kuopos ir nariai patys aukas dėjo ir nuo kitų rinko. Žodžiu, visos organizacijos spėkos tam darbui buvo įtemptos.

Kokią naudą Amerikos lietuviai turi prigulėdami prie SLA.? Pilnai atsakyti ant šito klausimo, tai reikėtų parašyti nemažą knygą. Pakaks todel pabriežius, kad lietuviai iš Susivienijimo yra išėmę daug šimtų tukstančių dolerių kaipo pomirtinių ir pašalpų. Daug našlių ir našlaičių tapo sušelpta, ir tokiu budu tiems nelaimingiems daug ašarų tapo nušluostyta... Daug musų jaunų mokslcivių tapo paremta ir prigelbėta jiems pasiekti auktėsnio mokslo. Daug apšvietos musų visuomenėje tapo paskleista, kaip žodžiu taip ir raštu. Visi žinom, jog apšvieta tai yra neįkainuojama brangenybė, nes tai yra tokis daiktas, kurį niekas nuo mus negali paimti nei pavogti. Be apšvietos žmonijos gyvenimas yra sunkus ir nepakenčiamas.

Apie reikalingumą apdraudos ir pašalpos draugijos dviejų nuomonių negali buti. Mat, imant aplamai, musų žmonės apie rytojų mažai rupinasi ir nepasistengia to rytojaus aprupinti. Kuomet yra sveiki ir laimingi, tai mano, kad ir visuomet taip bus. Vadinasi, nepamąsto apie tai, kad gal rytoj patiks jį relaimė ir jeigu nėra pats apsirupinęs, tai reikės iš kito rankų pagalbos žiurėti... Darbo žmonių daugumoje, padėtis yra tokia, kad kuomet dirba tai turi ką valgit, o kuomet dirbti nustoja, tai ir maisto neturi už ką pasirupinti. Na, jeigu dar vienas, tai nors kiek kartu su juomi nekenčia, bet jeigu vedęs ir turi šeimyną, tai reik suprasti, kad ir jo šeimyna turi kartu su juomi kentėti. Protingas žmogus, kursai gyvenimą supranta, taip nesielgia. Jisai savo rytojų aprupina, jisai prisirašo prie apdraudos ir pašalpos draugijos, ir tai į aukščiausius laipsnius. Jeigu lietuvis, tai jisai prisirašo prie *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje!* Šituos pareiškimus gali patvirtinti geriausiai tie, kurie žiauriaus gyvenimo aplinkybių buvo priversti su įvairiomis nelaimėmis susitikti. Kuomet liga prispaudžia, tai jau pervėlu rupintis ir rugonės su dejavimai nieko nepagelbės — tas viskas veltui. Reikia pagalvoti ir apsirupinti, kuomet esi sveikas, kuomet gali. Kulturingi žmonės ir tie, kurie supranta pareigas sulyg savo šeimynos, tankiai stato savo gyvastį pavojun už savo šeimynos reikalus, o kurie reikalo nesupranta, tai nepasistengia nei prie apdraudos ir pašalpos draugijos prisirašyti. Tie centai, kuriuos reikia įmokėti kas mėnesis į organizaciją, ištikus nelaimei parneša mums dolerius. Kitais žodžiais tariant, tai yra geriausis „investmentas", kokį mes galim padaryti. Todel nepraleiskim progos, nes gal ne visuomet tos progos turėsim.

Akyvaizdoje čion minėtų faktų, aš drįstu kreiptis prie gerbiamų SLA. Auksinio Konkurso darbuotojų, kviesdamas uoliai padirbėti. Prirašinėdami prie Susivienijimo žmones, atliksite prakilnų darbą, padarysite naudos žmonijai ir kartu sau. Jeigu nepasiseks žmogų iš karto prikalbinti, tai nereikia nusiminti ir nustoti dirbus; bandykite kitu kartu, o gal turėsite geresnes pasekmes. Lai buna musų obalsis: *klabinsim tol, iki bus atidaryta!*

St .Gegužis,
SLA. Prezidentas.

Konkurso Darbuotojų Pareiškimai

— Meldžiu ir mane užregistruoti į Auksinio Konkurso organizatorių eiles — rašo 57 kp. sekr. Vincas Navikas iš Worcester, Mass. — Dirbsiu kiek galėdamas bendrai su draugu Dėdynu, kuris pasižadėjo „pajudinti žemę". Tuojaus siųskite nors 50 aplikacijų.

Puiku, puiku — „judinkit žemę" bendrai su p. Dėdynu ir tuo budu tikrai prijudinsit Worcesterio kuopą ligi tukstančio narių.

— Atsisakiau nuo kitų urėdų ir dabar pasilikau tik organizatorium, todel apsiimu dalyvauti SLA. Auksiniam Konkurse — rašo 101 kp. org. Izid. Navickas iš Paterson, N. J. — Stengsiuosi dirbti kiek galėdamas, kad kuodaugiausiai naujų narių prirašius prie 101 kuopos.

Jei tik brolis Navickas stengsis dirbti, tai ir prirašys daug naujų narių prie savo kuopos, nes tik dirbant galima savo tikslo pasiekti.

— Malonėkite ir mane įrašyti į Auksinio Konkurso knygas — rašo 46 kp. org. Jurgis Gribas iš Terre Haute, Ind. — Ant pradžios prisiunčiu penkis naujus narius. Nors turiu visai mažą teritoriją savo darbuotei, bet vistiek nenorėčiau buti pas kutiniu, todel bandysiu dirbti kaip geriausiai galėdamas, kad kiekvieną lietuvį ir lietuvaitę prirašius prie musų garbingos organizacijos.

Mažumas „teritorijos" nedaug ką reiškia, nes tankiai ma žosios „teritorijos" didesnius darbus atlieka už didžiausias „teritorijas". Jei tik brolis Gribas pasistengs kiekvieną savo „teritorijos" lietuvį ir lietuvaitę apjuosti Auksinio konkurso tinklu, tai tikrai jisai „subytis" bile vieną SLA. kuopą tokios didelės „teritorijos" kaip Chicaga.

— Meldžiu ir mane įsprausti į Auksinio Konkurso organizatorių eilę, nes kuopa sausio 7 d. susirinkime mane paskyrė dalyvaut konkurse ir aš apsiėmiau — rašo 203 kp. raštininkas Juozas Galinskas iš Sebastopol, Pa. — Nors nemisliju tiek daug naujų narių prirašyti, kaip kitų kuopų organizatoriai žada, nes parmaža musų kolonija tokiai skaitlinei, bet vistiek stengsiuos kiek galėdamas pridurti naujų narių musų kuopai. O gal mane ir laukia laimė, nes tik per du vakaru pasidarbavęs gavau tris naujus draugus. Jei taip ir toliaus sektųsi, tai iki liepos mėnesio galėčiau susiliginti ir su Mahanojaus organizatorium Karkausku, kuris apsiėmė „subytit" Springfieldo Jurkonį.

Nors su broliu Karkausku nėra juokų, bet jei brolis Galinskas per kiekvienus du vakaru prirašys po 3 naujus narius, tai galimas daiktas, kad „subytis" ir Karkauską. Nagi, broli Galinske, pamėgink savo laimės, o ta išmėginti galima tik dirbant.

— Šiuomi pranešiu, kad aš tapau išrinktas kuopos organizatorium dalyvauti Auksiniam Konkurse — rašo 246 kp. org. J. Mockevičius iš Plymouth, Pa. — Nors musų kolonijoje yra gana sunkus darbas ką nors laimėti, nes čionai yra net kelios SLA. kuopos ir beveik visi lietuviai priklauso jei ne prie vienos, tai prie kitos kuopos, bet vistiek drįstu darbą pradėti ir pamėgint. Jei toliaus taip seksis, kaip pradžioje šių metų, tai butų galima šis tas laimėti, nes du nauju nariu jau gavau.

Matai, brolis Mockevičius sako, kad beveik visi lietuviai priguli prie SLA., o vienok du naujų narių gavo. Jei tik brolyti pasistengsi neprigulinčių prie SLA. paieškoti, tai jų surasi tiek, kad užteks ir pirmai dovanai laimėti.

— Musų kuopa išrinko organizatorium dalyvauti Auksiniam Konkurse brolį Romualdą Kanapką — rašo 113 kp. narys iš Thomsonville, Conn. — Aš manau galima drąsiai tikėtis, kad naujasai musų organizatorius dasivarys ligi šimtinės naujų narių ir laimės aukso šmotą. Ištikrųjų reikalinga pasidarbuoti, kad Thompsonville lietuvių kolonijai nepadarius gėdos, nes čionai lengvai galima gauti 100 naujų narių.

Beabejonės brolis Kanapka laimės šimtinę naujų narių ir šmotą aukso, bet jei jam pagelbės visi kuopos nariai tame darbe, tai jisai galėtų laimėti daug daugiau — gal net iki tukstantinės dasivarytų. Todel gelbėdami savo kolonijos garbę stokite visi darban.

— Malonėkite ir mane užrašyti į Auksinį Konkursą — rašo 4 kp. org. Juozas Budreika iš Sioux City, Iowa. — Seniaus esu dirbęs šiai organizacijai, todel ir dabar noriu vėla drauge su kitais organizatoriais pasidarbuoti ir todel dirbsiu kiek tik galėdamas.

Gerai, broli Budreika! Musų organizacijai energingi darbuotojai yra visuomet reikalingi. Tik dabar dirbdamas musų organizacijai jau gausi šmotą aukso, kuomet seniaus reikėdavo dirbti beveik veltui.

— Meldžiu ir mane įrašyti į SLA. auksinių konkursininkų eilę, nes darbą jau pradėjau — rašo 7 kp. sekr. Antanas Galinskas iš Pittston, Pa. — Jau prirašiau 10 naujų narių ir du vaiku magaryčioms. Keletas kuopos darbuotojų pasižadėjo stoti man į pagalbą su tai išlyga, kad butų prirašyta nemažiau 100 naujų narių. Žiurėsime kaip pavyks.

Ko čia dar žiurėti brolyti! Pradėjote darbą ir varykite toliaus. Jei su užsiregistravimu prisiunčiate 10 naujų narių su magaryčioms, tai šimtinė jau užtikrinta.

Sekanti darbuotojai be jokių pasižadėjimų ir pasiaiškinimų užsiregistravo į Auksinį Konkursą:

J. Kamendulis, 129 kp. org., Chicago, Ill.

A. Tamulis, 297 kp. org., Greenfield, Mass.

M. Mažeika, 70 kp. org., Cliffside, N. J.

Juozas Kralikauskas, 245 kp. org., Newark, N. J.

Antanas Juzėnas, 137 kp. org., Wilburton, Okla.

Juozas J. Dembauskas, 1 kp. org., Edwardsville, Pa.

S. L. A. REIKALAI

KĄ REIŠKIA APDRAUDA?

Yra žmonių, kurie šią apdraudos problemą jau senai išrišo, jąją supranta ir įvertina. Bet yra žmonių ir net kelius sykius daugiau, kurie šio dalyko da nesupranta ir nekiek tuomi sau galvos ne suka. Nesistebėčiau, jei panašiai elgtųsi turčių klasė, kurios ir rytojus užtikrintas ir gyvasčiai netiek grėsia pavojus. Bet taip daro biednuomenė, ypač darbininkai, kuriems, rodosi, kuodaugiausiai reikėtų rupintis savo reikalais, bet jie paiso komažiausiai. Gi turčių klasė daro kaip tik atbulai. Pas juos juo žmogus daugiau pasiturintis ir viskuo labiau aprupintas, juo jis stengiasi ant didesnės sumos apdrausti save bei savo šeimynos narių sveikatą ir gyvastį. Kodel taip? Todel, kad prie šios kategorijos priklauso žmonės labiau išlavinti ir daugiau supranta savo, kaipo žmogaus, vietą ir reikalus.

Kad geriau itikinus ir parodžius ką reiškia apdrauda žmonėms, ypatingai tiems, kurie da nėra apsidraudę savo sveikatos ir gyvasties privesiu čia vieną iš gyvenime atsitikusių nuotikių.

Per tulą laiką čia gyveno du ypatingo tipo ir budo „bachelor'ai". Nepaprasti jie buvo todel, kad labai mėgo cinikį ir girtuokliauti. Jųjų gyvenimas buvo neužvydėtinas. Jiedu daugiau savo gyvenimo valandų praleido prie „baro", negu kur kitur. Jųjų apdaras — rubai (jei taip galima juos pavadinti) ar šiokią ar šventą dieną vis tie patys, sustirę, susivėlę. Barzdų turbut jie neskuto, bet jeigu kada ir skuto, tai tik prieš didžiausias katalikiškas šventes. Mat save statėsi katalikais. Nors papročiuose ir apsiėjimė jiedu buvo panašus kaip du vandens lašu, bet likimas bei gyvenimo sąlygos rado ir tarpe jųjų skirtumą.

Ir štai kaip tas skirtumas apsireiškia: I. S. ir J. A. abudu gyveno visą laiką pas lietuvius ant „burdo". Užėjo didisis angliakasių streikas ir musų „bachelor'ai" pasijuto be pastogės ir be pinigų. „Kas daryti?" klausia vienas kito. Daug negalvoję nusprendė važiuoti dirbt ant farmosukės. Kadangi laike streiko apylinkės ukininkams darbo rankų nestokavo, tad šiuos du priėmė dirbti til už pragyvenimą. Nekurį laiką jie ten dirbo sunkiai, iš peties rovė kelmus, kasė grabes ir tt. Ir kaip tai netikėtai beveik abudu ant sykio susirgo. Apsirgusius gi farmeris atgabeno atgal iš kur buvo paėmęs. Ir kaip žmonės nustebo, kuomet šeimininkė, pas kurią šiedu ilgai gyveno J. A. nepriėmė ir užreiškia: „prie jokios draugystės nepriguli, kas tave šers lyg meitelį!" Jis tapo žmonių nuvežtas į ne apmokamą ligoninę. Gi J. S. liko atgal priimtas ir viskuo laike ligos buvo aprupintas. Mat šeimininkė žinojo, kad yra apsidraudęs ir gaus iš SLA. pašalpą.

Taigi brolau, skaitytojau, kad tave toks pat likimas neištiktų, kad nepasiliktum taip paniekintu ir nuo visų apleistu, pasirupink save ir savo šeimyną SLA. apdrausti.

J. D. Taunis.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

304 kp., Buffalo, N. Y.

Nesykį teko užklausti nekurių vietinės kuopos narių, delko neateini ant kuopos susirinkimo? Ir gauni nemalonų atsakymą: „ko man ten eiti — ką ten gausi?" Ir tokiam nariui „ką ten gausi" kad ir kuoaiškiausiai nurodysi reikalingumą ir svarbą susirinkimų laikymo, vistiek bus tas pats „ką ten gausi". Ir per pastaruosius du metu nebuvo galimybės tam įpročiui pastoti kelio. Bet dabar jau tas įprotis „ką ten gausi" papuolė į slastus, o tais slastais yra knygos.

Pora mėnesių tam atgal, vietinė kuopa parengė pasilinksminimą-balių skirdama pelną knygynui, bet nekurie nariai tam nepritarė ir neprisidėjo nei su vienu centu prie šio kulturiško darbo. Bet narys P. Mučinis šio visiems branginamo darbo buvo įnešėju ir stengėsi kuodaugiausiai darbuotis, kad pastačius savo užmanymą gyvu kunu, kuris galėtų visiems vietinės kuopos nariams tarnauti. Pasidėkavojant jo darbštumui, tikslą atsiekė ir laimėta kelios dešimtinės dolerių knygyno fondan, už kuriuos yra nupirkta brangaus turinio moksliškų knygų. Beto dar buvo kreiptasi į SLA. Centro Sekretorę, kuri taip pat sustiprino dvasią musų užmanymo ir paaukavo apie dvi dešimt egz. knygų. Dabar galim sakyti, jau turim daugiau, negu už $100 vertės knygų.

Ir šiuo patim laiku drąsiai galiu sakyti, jog tas žodis: „ką ten gausi" yra pagautas, nes dabar narys atėjęs į kuopos susirinkimą neišeis su tuščioms rankoms. Iš visako galime matyti, kad kiekvienas 304 kuopos narys naudosis šia proga ir ne tik jis pats lankys kuopos susirinkimus ir skaitys knygas, bet dar atsives ir savo draugus ir pasakys jiems, kad tai yra reikalas prigulėti visiems Buffalo lietuviams prie SLA. 304 kuopos. Štai kur randas toji brangi dovana SLA. nariams ir jų draugams.

SLA. 304 kuopa laiko savo mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, 1:30 val. po pietų, Peterseno svetainėj, 237 Sycamore St., Buffalo, N. Y.

Mylintis knygas.

13 kp., Minersville, Pa.

Sausio 1 d. kuopa buvo surengusi „Naujų Metų Balių", kuris pavyko labai gerai visais atžvilgiais ir kuopai liko gryno pelno suvirš $90.00.

Sausio 7 d. kuopos susirinkime vienbalsiai nutarta dalyvauti SLA. Auksiniam Konkurse, kurį Pildomoji Taryba yra paskelbusi tuo tikslu, kad padauginus organizaciją nariais. Todel ir musų kuopa, turėdama ištekliaus, nori pasidarbuoti organizacijos labui ir tuo tikslu nutarė kuopos nariams duoti dovanas iš kuopos iždo. Dovanos yra skiriamos sekamos: 1. Kuris narys prikalbins nemažiau 6 naujų narių, gaus dovaną $5. 2. Kuris prikalbins nemažiau 10 naujų narių, tas gaus $10. Taigi kiekvienas 13 kp. narys gaus dovanų nuo 25c. ligi $1.00 už kiekvieną jo prikalbintą naują narį; kuris prikalbins daugiau narių, tas gaus didesnį atlyginimą už kiekvieną narį.

Todel gerbiami 13 kp. nariai bei narės, visi sukruskime prie darbo ir didinkime musų garbingą organizaciją, nes svetimtaučių organizacijose mes nieko geresnio negausime. Jie mums aukso kalnus žada kol iš mųs išvilioja keliolika dolerių, o vėliaus mes jų nematome.

Taipgi prie progos mes 13 kp. baliaus rengimo komitetas ir podraug visi nariai tariame širdingą ačiu tų vaikučių tėvams ir patiems vaikučiams ir mergaitėmis, kurie dalyvavo šio musų vakaro programo išpildyme su dainomis ir deklamacijomis. Podraug širdingai ačiu ir visiems vietos lietuviams, kurie atsilankė į tą musų surengtą vakarą ir tuomi parėmė musų kuopos darbus.

Varde baliaus rengimo komiteto—

Jonas Bubnis.

106 kp., San Francisco, Cal.

Musų kuopa gyvuoja gerai ir linksmai ir daugiausiai darbuojasi vietos lietuvių labui, nors ją visaip šmeižia ir persekioja Maskvos patriotai. Pastaruoju laiku musų kuopai priseina per gyventi ir nemalonių įvykių, nes mat įsibrovė į kuopą tokių žmonių, kurie norėjo suardyti kuopą. Tie gaivalai pirmiausiai sukurė prie kuopos atskirią pašalpos skyrių ir užvardino jį „Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija", kuri pridengta SLA. 106 kp. čarteriu. Šitas skyrius sutvertas neva tuo tikslu, kad prie jo prisidėję nariai galėtų susipažinti su SLA. ir vėliaus pastoti jo nariais. Bet išėjo priešingai, negu buvo manyta. Juodujų darbų apaštalai pradėjo rašytis prie šito skyriaus ir pagaliau juokdamiesi iš 106 kp. narių pasidarė sau tokią konstituciją, kuri griežtai priešinga SLA. įstatams. Apart to, šito skyriaus nariai dalyvauja SLA. kuopos susirinkimuose su spren džiamuoju balsu ir svarsto S. L. A. reikalus. Ir štai pereitame metiniame susirinkime prieita net prie tokio absurdo, kad balsuojant ne SLA. nariams, į kuopos valdybą išrinkta iždo globėjai ir maršalka toki žmonės, kurie nėra SLA. nariais. Musų kuopoj SLA. narių teisės ir organizacijos įstatai yra tik išjuokimo punktu.

Ant galo šitie Maskvos patriotai priėjo net prie tokio absurdo, kad nutarė kuopos narių skaitlių sumažinti ligi 9 narių,

tai esą likus tik tiek narių Centras atims iš kuopos čarterį ir kuopa turės galutinai pakrikti. Vienok jie apsiriko prie to eidami, nes musų kuopa dar turi 13 narių ir pastaruoju laiku visi kuopos nariai pasiryžo darbuotis kiek tik jų spėkos pavelys, kad kuopą netik palaikius, bet dar ją padidinus nariais.

Taigi akyvaizdoje tokių faktų gali buti aišku kiekvienam S. L. A. nariui kokiose aplinkybėse mums tenka pradėti išnaujo stiprinti kuopą. Apart to, noriu priminti, kad ta „draugystė" rengia balius, šokius ir kitus pasilinksminimo vakarus varde SLA. 106 kp., tačiau visas pelnas eina tik į „draugijos" iždą. Ir štai tos „draugijos" išde yra suvirš 800 dol., o kuopos išde nei cento. Vienok kaip sakiau, kuopos nariai deda pastangų kuopelę atgaivinti ir tuo tikslu nutarta surengti prakalbos, kad supažindinus vietos lietuvius su SLA. tikslais ir jo naudingumu Amerikos lietuviams. Prakalbos įvyks vasario 11 d., 1923 m., 2 val. po pietų. Roesch svetainėje, 1836 Mission St., San. Francisco Cal. Čionai yra nemažas burelis lietuvių, todel tikimės, kad greitu laiku musų kuopa sustiprės. Tiesa, iš vietos lietuvių apie 60% yra buvę SLA. nariais, kurie buvo priversti pamesti organizaciją, kuomet griovimo apaštalai pagavo kuopą į savo rankas. Kuopos susirinkime jie kitų pažiūrių žmones visaip koliodavo ir jautresnieji nariai negalėdami pakęsti tų kolionių pametė organizaciją. Kita dalis vietos lietuvių norėtų prisidėti prie SLA., tačiau bijo ateiti į kuopos susirinkimus sakydami, kad kuopoje apart barnių ir kolionių nieko gero nėra.

Todel mus kuopos istorija laibuna pasarga ir kitoms SLA. kuopoms, kad priimant naujus narius į savo tarpą reikalinga žiurėti, kad jie butų teisingi, sąžiningi ir dori žmonės, kad vėliaus nereikėtų graudintis juos priėmus. Niekas tiek žalos nepadaro organizacijai, kaip jos nariai, kurie yra blogos valios žmonėmis ir serga destrukcijos liga. Todel SLA. nariai, gerai apsižiurėkime, ką priimame į savo organizaciją.

Šikšnosparnis.

PROTOKOLAS

SLA. 5-to apskričio, New York ir New Jersey valstijų, 25 suvažiavimo, įvykusio 14 d. sausio, 1923 m., Lietuvių Salėje, 180-2 New York, Ave., Newark, N. J.

Suvažiavimą atidarė 5-to apskričio pirm. J. Gradaitis, 2:30 val. po pietų. Parinkta komisija sudarkymui mandatų, kurion išrinkta sekanti atstovai: A. B. Strimaitis ir K. A. Bukaviackas. Komisija praneša, kad atstovaujamos sekančios kuopos šiais atstovais:

3 kuopa, Elizabeth, N. J. — 1 Petras Taruškiavičius, 2 Ignas Talkočius.

70 kp. Clivside, N. J. — 3 K. Steponavičius, 4 M. Burokas ir 5 K. A. Bukaveckas.

83 kp., Brooklyn, N. Y. — 6 A. Bimbo, 7 E. Vilkaitė, 8 A. Mikalauskas, 8 E. Jaškevičiutė, 10 P. Verkutis, 11 P. Depsas, 12 M. Purvėnas.

126 kp., New York City. — 13 A. B. Strimaitis, 14 J. M. Danielius, 15 M. Gelgota (pastarasis nedalyvavo), 16 M. L. Vasiliauskas.

245 kp., Newark, N. J. — 17 M. Staniulis, (nedalyvavo), 18 Ona Kaminskienė, 19 S. Cibaitis, 20 B. Derženauskas, 21 K. Jasaitis.

101 kp., Paterson, N. J. — 22 J. J. Dulkis, 23 M. Ragauskas, 24 M. Tačionienė.

250 kp., Maspeth, N. J. — 25 D. Valungevičius, 26 P. Levanavičius.

Taipgi dalyvavo apskričio valdybos trys nariai: pirm. J. Gradaitis, raštin. F. V. Zubrickas, ižd. J. Žalionis.

Sekretorius F. V. Zubrickas priduoda savo regiznaviją, tačiau paaiškėjus dalykams jisai apsiima eiti šio suvažiavimo sekretoriaus pareigas.

Skaitomas protokolas pereito suvažiavimo, kurs buvo priimtas su pataisimu, buk tai buvus kokia tai agitacija, kas nutarta išbraukti iš protokolo.

Komisijų Raportai.

Komisija surengimui apdraudos savaitės raportuoja, kad ne turėjo progos surengti apdraudos savaitės, nes daktaras Graičiunas buvo pasižadėjęs 5-to apskr. parengtuose vakaruose paruošti paskaitas, bet iki šiam laikui da yra užimtas.

Iš vietinių daktarų pasižadėjo Dr. Valukas iš Brooklyno ir Dr. Kaškiaučius iš Newarko. Komisijos raportas priimtas.

Toliaus buvo klausimas likvidavimo 5-to apskričio.

Įnešama, kad butų duota laiko kalbėti pirmu sykiu 10 minutų, o antru sykiu, kurie iš atstovų norėtų balsą gauti, nutarta duoti 3 minutos.

Po išsikalbėjimui pasirodo, kad apskritys yra reikalinga palaikyti, bet ir kuopos, priklausančios prie apskričio, turi netik užmokėti po 5 centus į metus, bet ir prisidėti su darbu, o tasyk galės apskritys pasidarbuot mųs visų labui.

Balsavime pasirodė veik visi atstovai buvo už palaikymą 5-to apskričio.

Nutarta, kad valdybos nariai, kurie bus išrinkti, pradėtų aktyviai veikt ir kad valdyba atsikreiptų prie SLA. 5-to apskričio kuopų, kad visos užsimokėtų mokestis į apskritį.

Įnešama, kad butų parašyti apskričiui įstatai ir patalpinti SLA. organe „Tėvynėj", o taipgi atspausdinti lapeliai ir pasiųsti kuopoms, priklausančioms prie SLA. 5-to apskričio. Į komisiją pagaminimui 5-tam apskr. naujų taisyklių daugiausiai balsų gavę įėjo: A. B. Strimaitis, A. Bimbo ir K. Steponaviče. Komisijai palikta parašyti prajektas naujų taisyklių iki sekančiam apskr. suvažiavimui, kuris tuomet bus svarstytas ir galutinai priimtas.

Įneša 126 kp., kad butų suma žinti 5-to apskričio suvažiavimai. Vietoj 4, kad butų šaukiami tik du suvažiavimai į metus. Ant to visi atstovai sutiko.

Nepabaigti reikalai.

Kaslink surengimo apdraudos savaitės 5-tam apskričiui priklausančiose kuopose, tas visas darbas palikta atlikti apskričio valdybai.

Nutarta, kad valdyboj butų išrinkta rezervas; jeigu vienam valdybos nariui priseitų pasitraukti iš valdybos, kad eitų pareigas jo įpėdinis.

Nutarta 5-to apskričio vardu surengti didelis išvažiavimas New Yorko valstijoj. Į komisiją apsiėmė sekanti atstovai: A. Mikalauskas, M. Purvėnas, E. Vilkaitė, F. V. Zubrickas, J. Žalionis; šiai komisijai pavesta atlikti viso surengimo darbas.

Rinkimai valdybos.

1923 metams išrinkta: pirm. — J. Gradaitis, raštininku — E. N. Jaškevičiutė, ižd. — J. Žalionis, organizatoriais F. V. Zubrickas ir Petras Taruškevičius. Pavaduotojais: pirm. — J. Dulkis, rašt. — E. Vilkaitė, ižd. — P. Depsas, org. p. Verkutis ir K. Steponaviče.

Išmokėjimai sausio 14 d., 1923 metų:

F. V. Zubrickui už sekretoriavimą, pašto ženklelius, atvirutes, karferai — sykių	$4.75
J. Gradaičiui karferai, stampos	2.55
Sykiu —	$7.30

Pas ižd. J. Žalionį buvo 5-to apskr. pinigų iki 14 d. sausio, 1923 ..... $94.05
Išėmus 7.30
Pasilieka pas ižd. J. Žalionį SLA. 5-to apskričio pinigų $86.75

5-to apskričio valdybos antrašai:

Pirm. — J. Gradaitis, 230 3-rd St., Elizabeth, N. J.

Raštininkas E. N. Jaškevičiutė, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Org. — F. V. Zubrickas, 551 Morgan Ave., Brooklyn, N. Y. ir Petras Taruškevičius, 232 Ripey Pl., Elizabeth, N. J.

F. V. Zubrickas,
buvęs apskr. sekr.

Kuopu Susirinkimai

Cleveland, Ohio. SLA. 136 kuopos susirinkimas įvyks vasario 11 d., 1923 m., 12:30 val. po pietų, Lietuvių svetainėj, 6835 Superior Ave. Kviečiami visi nariai skaitlingai atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui.

J. J. Žilis — sekr.

Edwardsville, Pa. SLA. 1 kp. susirinkimas įvyks 11 d. vasario, 1923 m., 2 val. po pietų, 863 I. O. O. F. svetainėj ant Main St. Malonėkite visi nariai atsilankyti skaitlingai, nes turim daug svarbių reikalų apsvarstymui. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 1 kuopos.

A. V. Bernackas — sekr.

LUCKY STRIKE CIGARETTE

Geriausi CIGARETAI

Nesikankink su
Reumatizmu
Neuralgija Strėnų Diegliu
Skausmais Krutinėje
Skaudamais Muskulais
Patrink truputį su
Pain-Expelleriu
ant skaudamų vietų, ligi pajausi odos degimą—ir užganėdinantis, malonus palengvėjimas tuojaus užstos.
Tikrasai **Pain-Expelleris** turi **INKARO** vaisbaženklį.

O nelaimė! Yra daug žmonių, kurie juoksis iš tavo sielvarto! Tačiau geras draugas patars naudoti

Ruffles

pleiskanų mirtinąjį priešą.

Suvilginkite Ruffles savo galvos odą kasdien per kokią savaitę laiko ir pleiskanos tuojaus pranyks. Naudokite Ruffles nuolatos ir po to, ir tuo budu užlaikykite savo galvos odą švaria ir sveika ir savo plaukus gražiais ir žvilgančiais.

Kaina 65c. aptiekose, arba prisiųskite 75c. tiesiai į labaratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Paieškojimai

Aš Magdelena Blaškevičiutė, ieškau brolio Jurgio Blaškevičiaus ir dėdės Jono Banislausko. Mano adresas: Marijampolės apskričio, Gudialių II valsčius, Rudėnų kaimo

Magdelena Blaškevičiutė.
LITHUANIA.

VISI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE."

Bell Phone Oregon 3995 M

Dr. IGNOTAS STANKUS

1210 S. BROAD ST.,
PHILADELPHIA, PA.
LIETUVIS DAKTARAS IR CHIRURGAS.

Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

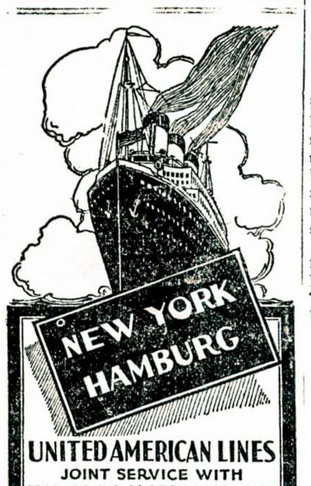

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

Trumpiausias susisiekimas su visoms dalims LIETUVOS

Savaitiniai išplaukimai nuo Pier 86, North River, 46-th St., New York, 12 val. diena.

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Dideli valgymo kambariai salonai ir pastvaikšnojimo dėniai skiriami 3 klasai. Ant laivų „Mount Clay", „Hansa", „Bayern", „Mount Carroll" ir „Thuringia" yra speciališkų kajutų.

Nauji trijų šrinbų laivai „Resolute", „Reliance" ir „Albert Ballin" patarnauja 1-mos, 2-ros ir 3-čios kl. pasažieriams United American Lines, 39 Broadway, New York arba autorizuotų agentų

No. 316 — TIKRI IMPORTUOTI AUTOMATINIAI VOKIŠKI REVOLVERIAI „ORTGIES" KAL. 32.
Ima U. S. Colt 32 Kalibro Kulkas.
Kaina $11.50.

Tai yra vienas iš aukščiausios rųšies Automatinių Revolverių pasaulyje. Visiškai atvangus ir ištikimas, labiausiai akuratinis ir tvirtas, su uždaru ir išmetančiu patronus priei taisu. Po kiekvieno šuvio tuščias patronas automatiniai išmetamas ir jo vieton pilnas patronas pats išoka, šovimui. Mėlsvo plieno apdirbimas, riešuto medžio rankena. Šauja 9 šuvius. Geriausis vokiškas Automatinis Revolveris, koks kada buvo atgabentas. Vertas bent $20. Mes importuojame juos dideliame skaičiaie ir pertai galime pardavinėti žemiausiomis kainomis. Kaina $11.50, ekstra 35c persiuntimo išlaidoms.

Tie Revolveriai yra gauti pirm pakilsiant muitui. Liko jų dar vienas tukstantis ir juos parduosime ta pačia kaina, po $11.50. Po to kainos bus pakeltos.

Tikras Importuotas Automatinis „Mauser" Kalibras 25, Kaina $13.50.
Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies" Kalibras 25, Kaina 11.00.
Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies" Kalibras 32, Kaina 11.50.
Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies" Kalibras 38, Kaina 12.25
Tikras Importuotas Automatinis „Owa" Kalibras 25, Kaina 9.95.
Tikras Importuotas Automatinis „Dreyse" Kalibras 32, Kaina 9.50.
Tikras Importuotas Automatinis „Sauer" Kalibras 25, Kaina 12.25.
Tikras Importuotas Automatinis „Sauer" Kalibras 32, Kaina 12.75.
Tikras Importuotas Automatinis „Luger" Kalibras 30, Kaina 24.45.
Mašna bile šautuvui, $1.75; persiuntimo išlaidos 35c. ekstra.

Užsakydamas, nurodyk šautuvo numerį ir kalibrą, kurio nori, ir atsiųsk 35c. persiuntimo išlaidoms, likusius pinigus užmokėsi kai šautuvas bus tau pristatytas. Visiškas pasitenkinimas užgarantuotas, arba pinigai grąžinami. Rašyk šiandien pat.

Union Sales Company Dept. 385.
15 S. Desplaines Str., Chicago, Ill.

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS.
KAINOS PUSIAU NUMUŠTOS.
IMPORTUOTAS ARMONIKAS.
Gautos Pirm Pakilsiant Muitu.
Naujausios Modeliai, Ekstra Stiprus Klaviši ir Gaingą Muzika,
Dailus Viršai.

Tos armonikos visos yra padarytos iš pirmos klasės medžiagos, ypatingai klavišiai, kurie geriausios rųšies ir padirbti su didžiausia atydžia prityrusių mechanikų. Gerai išlaikyti mediniai viršai, gražiai išdabinti, ypatingai tvirti klavišai, neleidžianti oro ir geriausios rųšies odos dumplės, su nikelio plieno kampais, gero tono garsai, odos liežuviukai, nepaprastai aukštos vertės armonikos.

ARMONIKA Nr. 165, trimis eilėmis 33 raktai, 12 bosų kaina $16.50.
(Reguliarė kaina $35.00).
ARMONIKA Nr. 80, dviem eilėmis, 21 raktas, 8 bosai kaina $8.95.
(Reguliarė kaina $17.00).
ARMONIKA Nr. 67, dviem eilėmis, 19 raktų, 4 bosai kaina $6.75.
(Reguliarė kaina $15.00).
ARMONIKA Nr. 49, viena eile, 10 raktų, 2 bosai kaina $4.95.
(Reguliarė kaina $8.00).

Parašykite savo pavardę ir adresą ir nurodykite Armonikos numerį ir kainą, kuria norite pirkti, atsiųskite mums 50c. persiuntimo išlaidoms, o už Armoniką užmokėsite kai jums bus ji pristatyta į namus. Tokio riziko čia nėra. Visiškas pasitenkinimas užgarantuotas, arba pinigai bus sugrąžinti.

Mes turime savo sandėlyje tiktai 1.000 tų Armonikų šiomis kainomis. Išpardavus jas, kainos bus pakeltos. Todel parašykite šiandien pat.

Union Sales Company. Dept. 253.
15 S. Desplaines Str., Chicago, Ill.

NAUJAUSIA LABIAUSIAI PAGERINTA MUZIKOS ŠVEICARIJOS DĖŽUTĖ TIKRAI IMPORTUOTA.

Tikroji kaina — $25.00. Specialė kaina — tik ai $11.95.

12 Nesudaužomų Plieno Rekordų Dykai: Tiktai Laike Šio Menesio.

Tamsta nusistebėsi ir busi sužavėtas, išgirdęs stebėtina muziką iš tos naujai pagerintos Muzikos Dėžutės, tik ką importuotos iš Šveicarijos. Tai yra įstabus muzikos [illegible] tas del jo labai tvirtos konstrukcijos ir melodingo tyro tono. Jis griežia kai gramofonas, tik dailiau ir maloniau. Jo plieno rekordai yra labai tvirti ir nesudaužomi. Tai yra labai aukštos rųšies Muzikos Instrumentas, griežiąs vien užsikamuoju motorėliu. Jis griežia stebėtinas melodijas, pagamintas garsiausių artistų ir orkestrų.

Padarytas iš geriausios medžiagos su didžiausia dome ir akuratumu. Ačiu labai tvirtiems rekordams, pats instrumentas bus geras per visą amžių. Dėžė yra padaryta iš geriausio ilgai išlaikyto medžio ir yra dailiai išdabinta. Labai graži ir paranki.

12 Plieno Rekordu Duodama Ši Mėnesį Visai Dykai Su Kiekviena Muzikos Dėžute.

Pasinaudok š to nepaprasto pasiulymo, — siųsk savo užsakymą šiandien ir gauk 12 rekordu dykai. Atsiųsk mums $1.00 depozito ir likusius pinigus $10.95 užmokėsi, kaip Muzikos Dėžutė ir 12 rekordu bus tamstai pristatyta. Garantuojame visiską pasitenkinimą, arba grąžiname pinigus. Rašyk šiandien pat.

UNION SALES COMPANY.
15 S. Desplaines St., Dept. 30,
CHICAGO, ILL.

EXTRA! EXTRA!

Žemiau [illegible] kaina, 6 barberiški daiktai, kaina $3.95. Tai yra labai pigiai, nes šie daiktai mažiausia yra verti $9.00. Tik pamislyk ką gauni. Gerą barberišką britvą, gvarantuotą barberišką mašinukę, barberiškas žirklines, šukas, gerą diržą ir gerą šepetuką. Šie visi daiktai yra gero padirbimo ir kiekvienas bus jais užganėdintas. Vien barberiška mašiniukė yra verta tiek, kiek mes prašome už visus daiktus. Tokia žema kaina mes parduosime šiuos daiktus tik per trumpą laiką, ir jeigu jųs norite pasinaudoti šiuo pasiulymu, tai prisiųskite 20c. del persiuntimo ir $3.95 užmokėsite, kai daiktus aplaikysite. Garantuojame užsiganėdinimą arba grąžiname pinigus. Rašyk tuojaus, nelaukit nei valandos.

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave., Dept. 410
CHICAGO, ILL.

Paieškojimai

Aš Juozas Pukas, paieškau savo tikro brolio Prano Puko, kuris pirmiau gyveno Pittston, Pa., o dabar nežinau kur jis gyvena. Meldžiu atsišaukt jį patį arba kas žinote apie jį meldžiu man pranešti jo adresą, už ką busiu dėkingas.

JOE PUKAS,
P. O. Box 92, Seltzer, Pa.

DABAR UŽSIRAŠYK

"AMERIKOS LIETUVĮ"

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt Amerikos Lietuvį, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

INFLUENZA

užpuola žmones nepaprastu greitumu. Šaltis, skausmas galvoj, nugaroj, rankose ir kojose, raumenų sustyrimas, karštis ir silpnumas apreiškia ją. Ką daryt? Gulkit, arba bukit namie kol sergat ir vartokit

Severos Piles del Šalčio ir Gripo

Sekit pamokinimus ant skrynutės. Kaina 30 centų.

Kvėpavimo organai beveik visuomet užkliudyti ir yra saugu turėt namuose

SEVEROS BALSAMAS KOSULIUI

Kainos 25 ir 50 centų.

Gerklė yra tankiai skaudi ir raudona, bet bus pagydyta, jei

Severo Antiseptol

Yra vartojamas išplovimui jos, arba nosies, idant sunaikinus bakterijas ir užlaikius tuos kelius atvirus.

Kaina 35 centai.

Viršminėti sutaisymai parsiduoda aptiekose.
Visuomet reikalaukit „Severos", neimkit kito.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Visokių Kepurių, Kalnierių, Kaklaryšių, Marškinių, Pančiakų, Pirštinių ir daugybė kitų vyrams reikmenų.

Musų Speciališkas Skyrius

Yra pilnas gražiausių lietuviškų: 1 Grafofonam Rekordų, 2 Player piano volelių, 3 Su visokiais skaitymais į Lietuvą rašymui popierių, 4 Lietuviškų knygų, 5 Treju devynerių ir tt. Musų krautuvė yra viena lietuviška visam E. ST. LOUIS, ILL. ir dideliėj apielinkėj kitų miestų. Viską parduodame taip pigiai kaip ir didžiausiose krautuvėse Amerikoje.

VOLELIAI PLAYER PIANUI SU ŽODŽIAIS:

1 Lietuvos Himnas	$1.00	1 Pamylėjau vakar ir šėriau žirgeli	1.25
2 Vyčių Himnas	1.00	2 Daugel buvo, linksma daina	1.25
3 Jojau diena	1.00		
4 Kas man darbo	1.25		
5 Laiškas pas tėveli	1.00		
6 Suskintas kvietkelis	1.00		
7 O Lietuva nuvylėta	1.25		
8 Vai kaba žada	1.00		
9 Gana brol. mums miegot	1.00		
10 Pas dvaželį 3 mergaitės	1.00		
11 Skyniau skvniėli	1.00		
12 Siuntė mane motinėlė	1.00		
13 Plaukė sau laivelis	1.00		
14 Saulelė raudona	1.00		
15 Oi tu ruta, ruta	1.00		
16 Noriu miego	1.00		
17 Oi, Oi, Oi,	1.00		
18 Pasisčiau žalia ruta	1.00		
19 Pamylėjau vakar	1.00		
20 Ak myliu tave	1.00		
21 Meilė	1.00		
22 Vai aš pakirsčiau	1.00		
23 Šiu nakcialy per nakcialy	1.00		
24 Kas nuramins man širdele	1.00		
25 Sudiev gimtinė	1.25		
26 Esu ant šio svieto	1.00		
27 Ėra mano brangi	1.00		
28 Už šilingėli	1.00		
29 Nesigraudink merguželė ir Einu per dvareli	1.00		
47 Lietuva brangi	1.00		

SU ŽODŽIAIS.

51 Šaltišius	1.00
53 Ko liudit sveteliai	1.00
54 Dovanojo	1.00

ŠOKIAI:

30 Lietuviška muzika	1.00
31 Sudiev, mazurka	.75
32 Klumpakojis ir pakeltkojis	.75
33 Žirgelis	.75
34 Aguonėlė, mazurka	.75
35 Dėdienė, polka	.75
36 Vengerka	.75
37 Suktinis ir rutų darželis	.75
38 Varpelis, valcas	.70
39 Dėdulas, polka	.70
40 Noriu miego	.70
41 Vamzdelis	.70
42 Ant bangų, valcas	.70
43 Barbora, Polka	.70
44 Vėjo vestuvės, valcas	.70
45 Dunojaus bangos, valcas	.70
46 Mėlynas Dunojus, valcas	.70
48 Žvaigždelių lytus, polka	1.00
49 Liepelė, polka	1.25
50 Lietuviškas šokis	.60
52 Krakoviakas, šokis	.70

ŠOKIAI BE ŽODŽIU.

55 Linksmas kaimieti, Polka	.75
56 Vengerka	.75

Treias Devynerės, pakelis po 50c., 75c. ir $1.00. Popieros su gražiais paskaitymais laiškams rašyti į Lietuvą 12 už 25c. „Columbijos" išdirbystės lietuviškų Rekordų, turime pilną pasirinkimą, tik čia del brangumo vietos negalime vardais paskelbti. Tik parašykite laiškeli, o mes tuoj pasiųsime jų sąrašą, KATALOGA. Perkantiems sykiu už mažiaus kaip $3.00 vertės prisiuntimo lėšų negalime apmokėti. Išsikirpkite šį paskelbimą, kad žinotumėte musų vietą.

J. N. ZICZKUS
539 COLL. AVE., E. ST. LOUIS, ILL.

Kelionė iš Lietuvos Atgal į Ameriką

Rašo Julius Baniulis.

(Tąsa iš praeito „T." num.)

teatro bilietą, turi penkis kartus brangiau mokėti, negu vietos žmonės. Toks vokiečių nusistatymas, žinoma, daro blogą įspudį į „auslanderį" ir jaudrina jį. Bet tai niekam, išskyrus patį „auslanderį", ne galvoj ir niekas tuo nesirupina.

Keičiant dolerius į markes, tiesa, gauni didelį pluoštą pinigų (gruodžio 28 d. iškeičiau $20.00, už kuriuos gavau 145,-560 markių), bet jie greitai ir išeina. Už valgį reikia mokėti tukstančiais: viešbuty už pusryčius, susidedančius iš trijų mažų (vieno kąsnio didumo) bandelių, poros puodelių kavos, lašelio pieno ir žiupsnelio cukraus, 2 kiaušinių ir trijų riekelių surio, mokėjome po 1,300 markių. Pietųs ir vakarienė viešbuty atsieidavo daug brangiau: nuo 12,000 iki su viršum 17,000. Šiaip valgyklose valgant atsieidavo daug pigiau. Tačiau reikia pastebėti, kad vokiečiai prie mėsos tevalgo tiktai bulves ir tų pačių ne daug teduoda. Duonos, ir tai labai mažai, teduoda tik tuomet, kuomet pareikalauji. Vokiečiai nieko nevalgo be kokio nors gėrimo: degtinės, vyno arba alaus. Reikia pasakyti, kad vokiečiai pusėtinai geria; geria lygiai kaip vyrai, taip ir moterys. Nors ir Lietuvoje yra daug moterų, kurios ruko cigaretus, bet Vokietijoje rukančių moterų skaičius yra didesnis. Ir jos su tuo visai nesislepia.

Kaip Berlyne bei kituose vokiečių miestuose, taip ir Bremene matyt tas pat švarumas. Matyt, kad kiekvienas vokietis myli švarą ir tvarką. Nei viešose nei privatėse vietose neteko matyti spiaudančių ant žemės ir trinančių su koja, kaip tai daroma Lietuvos piliečių, kurie to nevengia net Dievo namuose. Šlykštus paprotys!... Namai Bremene gražųs. Gyvenamieji namai daugiausia trijų aukštų, nors, žinoma, yra ir žemesnių ir aukštesnių. Per miestą teka plati upė, kuria plaukioja nedideli prekių laiveliai.

Čia bebunant teko aplankyti Bremeno dailės muzėjų, gamtos istorijos muzėjų ir Burger parką. Parkas gana didelis ir gražiai ištaisytas. Lankiusiam ne kartą New Yorko muzėjus labiausia puola į akis Bremeno dailės muzėjaus moderniškosios tapybos skyrius su savo kuriniais, kurių paprastas mirtinasis žmogus niekaip negali suprasti ir delto nekokį įspudį teišsineša. Kokį gi, pavyzdžiui, gali padaryti įspudį kyšantis lyg iš kruvos griaučių žmogaus nosies galas, koja, blauzda, stalo kampas ir tt.?... Gamtos istorijos muzėjuje yra tikrai gerai įrengtas etnologijos skyrius. Bremeno aquariumas, kuris yra įrengtas gamtos istorijos muzėjaus kelnorėje, neturtingas.

Gruodžio 28 d. nuvykome į F. Missler'io offisą, Bahnhofstrasse No. 30, o iš ten į karantiną, kur vokiečių daktaras išėkzaminavo ir čiepus apžiurėjo. Mes jau buvome įčiepyti dar Kaune esant, apie savaitę prieš išvažiavimą į Vokietiją. Paskui dar reikėjo eiti išsimaudyti, o po maudynės vėl sugrįžome į savo viešbutį, kur ir gyvenome iki sausio 3 d. ryto.

Sausio 3 d. rytą, 7:05 val., jau sėdėjome traukiny, II kl. kupe, kuris vežė visus pasažierius į Bremenhaveną. Iki Bremenhaveno reikia važiuoti traukiniu apie valandą su puse. Atvykus į Bremenhaveną ir išlipus iš traukinio suėjome po didžiule pastoge, kur muitinės valdininkai vėl peržiurėjo musų valizas. Tie keleiviai, kurie iš Vokietijos, turėjo atrakinti visas dėžes ir parodyti muitinės ispektoriams, ką vežasi. Už draudžiamus išvežti iš Vokietijos daiktus reikia mokėti mui tą. Tačiau inspekcija nėra jau taip baisi, kaip kaikurie nežinanti dalyko pasakoja. Į smulkius ir nedidelės vertės daiktelius visai nekreipiama domės. Ir tai suprantama...

Einant į laivą „S. S. America", pasažierius pasitiko to laivo benas, kuris grojo linksmus maršus. Nelengva apibudinti tą jausmą, kurį kiekvienas keleivis pajuto savo krutinėje išvydęs plevėsuojančią, kaip vienas keleivis išsireiškė, gražiausią pasauly Suvienytų Valstijų vėliavą, išgirdęs Amerikos melodijas ir pajutęs, jog stovi ant Amerikos teritorijos, kur veikia Amerikos įstatymai. Net ir tie, kurie dar nėra buvę Amerikoje, kurie tik skaitę apie ją iš knygų arba iš kitų lupų apie ją tegirdėję, džiaugėsi nors tuo, kad jie yra ant tiek laimingi, jog gali keliauti į Ameriką.

Apie 11 val. išryto „S. S. America", penkių tug-boatų traukiamas, pradėjo pamažu slinkti iš Bremenhaveno. Dangus apsiniaukęs ir miglotas, bet tas gamtos padaras neįstengia nustelbti visų linksmaus upo. Beveik visi pasažieriai linksmi ir su linksma šypsa ant veido atsisveikina su saviškiais, kurie pasiliko ant kranto. Daug vokiečių važiavo šiuo laivu.

Nespėjome gerai prisižiurėti į pasiliekančius vis toliau ir toliau žmones ir krantus, nespėjome pasigerėti „S. S. America" beno muzika, nespėjome gerai apžiurėti savo kajutų, o steward'ai jau ragina eiti į valgomąją salę ir pasirinkti vietas, jei norime patekti į pirmąjį „sitting". Paklausę stewardų, nuėjome į valgomąją ir pasirinkome vietas prie tų stalų, kurie kam geriausia patiko. Atlikę tai, grįžome atgal į viršų. Bet neužilgo išgirdome balsą, kviečiantį pietautų. Trečios klesos pasažierius kviesdavo valgyti varpelio skambinimu, II kl. — mušant į tam tyčia padarytą varinį bliudą, o I kl. — trimituojant.

Susėdus į stalus ir pradėjus valgyti, kasdien grieždavo stygų orkestra įvairius muzikos dalykus. Sėdėdamas prie baltai apdengtų stalų ir gerose kresėse, matydamas skubiai vaikščiojančius, švariai apsirengusius, mandagius ir visuomet pasiryžusius išpildyti kiekvieną pasažierio pareikalavimą patarnautojus, klausydamas klasinių muzikos dalykų ir turėdamas prieš save įvairiausių valgių surašą, dvi šakutes, du peiliu, šaukštą ir du šaukštuku, du torieliu ir pusėtiną karafiną šalto ir gardaus vandens (kurio Europoje be pareikalavimo negausi), visai užmiršti, kad esi ant laivo, bet manai, kad sėdi kuriame nors iš pirmos rušies Amerikos hotelių. Valgių surašas, pilnoje to žodžio prasmėje, tikrai įvairus. Ir tai kasdien ir kiekvieną kartą — pusryčiams, pietums ir vakarienei vis kitoki valgiai: sriubos dvejopos, šilta žuvis dvejopa, keleriopos šiltos mėsos, keleriopos šaltos mėsos ir žuvys bei silkės marinuotos ir nemarinuotos, keleriopų pyragaičių, pajų, kasdien ir kiekvieną kartą vis kitoks suris, ice-creamas, kava, cocoa, arbata ir pienas. Be to visuomet ant kiekvieno stalo stovėdavo stikliniai bliudai, prikrauti apelsinų (oranges) ir gardžių Oregon valstijos obuolių. Bet tai dar ne visa. Paminėti visus valgius, kuriuos valgydavome ant laivo, turėčiau turėti po ranka visus valgių surašus, kurių ant nelaimės nei vieno neturiu, ir atsiminti ne maža vietos laikraščio. Bet tai ir nereikalinga. Jei kuris iš skaitytojų rengiasi keliauti į Lietuvą, tai tegul reikalauja nuo savo agento, kad jam išrašytų laivakortę ant United States Lines laivų ir tuo met jis pats galės persitikrinti apie tai, ar visa taip yra, kaip mano aukščiau pasakyta, ar ne. Užtikrinu, kad jis ras daug daugiau, negu kad mano plunksna įstengė čia aprašyti.

(Daugiau bus)

LIETUVIAI AMERIKOJE

NORWOOD, MASS.

Sausio 14 d. čionai įvyko, Lietuvių Salėje, dvilypės prakalbos. Pirmi rengėjai buvo tulas draugijų sąryšis, arba geriau sakant Rusijos „tovariščiai", antri rengėjai buvo pašalpinė „Lietuvių Vienybės" draugija. Pirmiems rengėjams kalbėjo didis Rusijos „apaštalas" p. L. Pruseika, kuris labai nedrąsiai perstatytas publikai. Antriems rengėjams kalbėjo p. S. Michelsonas, „Keleivio" redaktorius.

Pruseika kalbėjo dviem atvėjais. Pirmiausiai atgiedojo savo psalmas pagarbinimui Trockio ir Lenino ir ant galo pasididžiuodamas savo dideliais darbais, atliktais Rusijos labui. Antru atvėju kalbėdamas atvirai pasisakė, kas jam ištikrųjų rupi. Štai be niekur nieko pradeda agituoti savo draugus rašytis prie SLA., aiškiai pasisakydamas kuriuo tikslu tai daro. Mes, esą, visi turime rašytis prie šios organizacijos ir ją paimti į savo rankas, nes mums reikia pinigų, o šita organizacija turi ir pinigų, ir laikraštį, tad paėmę ją į savo rankas, galėsime varyti plačią agitaciją už Rusijos darbininkus (komisarus). Tai yra vienatinis tikslas, delei kurio p. Pruseika su savo draugais užsimanė paimti musų organizaciją į „savo rankas", nes neprisiminė nei žodeliu apie SLA. reikalus ir kokią naudą darbininkai turi prigulėdami prie šios organizacijos. Mat jiems tas nerupi — jiems tik reikia pinigų ir todel jie rengiasi organizaciją užvaldyti. Vienok SLA. nariams vertėtų apsižiurėti ir apsisaugoti nuo tokių paukščių, kurie rengiasi pražudyti šitą užsitarnavusę organizaciją, kuri tiek daug gero padarė Amerikos lietuviams darbininkams.

Taipgi p. Pruseika neaplenkė nei vienos partijos neapvainikavęs jo paprastais komunistiškais „perlais". Baigiant p. Pruseikai kalbą pribuvo ir p. Michelsonas. Tai pastebėjęs p. Pruseika baigė savo kalbą ir tuojaus smuko laukan iš salės, kad nereikėtų rausti už savo nekulturiškas koliones.

Kalbėdamas p. Michelsonas rimtai nupiešė organizacijos reikšmę ir kokią naudą rimta organizacija atneša savo nariams. Taipgi atatinkamai atrėmė p. Pruseikos šmeižtus ir parodė visas neteisybes ir beprotiškas užmačias „komunistinės kulturos" vadų, delei ko p. Pruseikos pasekėjams darėsi karšta svetainėje.

Ex-komunistas.

Redakcijos pastaba. Gaunamei pranešimų ir iš kitų vietų, kad p. Pruseika panašią agitaciją vare Eastone ir kitur. Vienok tenka pastebėti, kad šitas žmogus niekuomet nebuvo ir dabar nėra SLA. nariu, todel kuriuo budu jisai mano „paimti SLA. į savo rankas" ir jo pinigais naudotis, mums tiesiog nesuprantama. SLA. organizaciją valdo tik S. L. A. nariai.

HARMARVILLE, PA.

Čia anglių kasyklose darbai eina gerai — dirba dieną ir naktį net ant trijų „šiftų". Vienok nežinia kaip ilgai džiaugsimės gerais laikais, nes jau netoli balandžio pirma, kuomet baigiasi pasirašytoji su angliakasyklų savininkais sutartis. Kaip girdėti, tai angliakasyklų savininkai vėl stengsis mažinti mokestį ir ardyti musų uniją. Todel broliai angliakasiai bukime prisirengę atremti tų plėšrųjų godišių visas atakas.

Harmarvilietis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Sausio 10 d., pasidarbavus SLA. 60 kp. nariams surengta Lietuvos Artistams koncertas, kurio programą išpildė: J. Byra, P. Oleka ir M. Leškevičius. Gerb. svečiai artistai didelį įspudį padarė, ypač su liaudies dainomis, nes po kiekvienos dainos buvo iššaukti pakartoti ir gerb. Artistai išėję vis naujas ir naujas daineles suteikdavo klausytojams. Ant galo gerb. Leškevičius sulošė monologą, kuris tiek prijuokino publiką, kaip niekas pirmiaus.

Abelnai koncertas padarė gero įspudžio. Gaila tik, kad mažai publikos susirinko. Mat šios kolonijos lietuviai gerokai dar atsilikę nuo kitų kolonijų kulturiškumo atžvilgiu. Daugiausiai čionai lietuviai užsiima girtuokliavimu ir kaziromis lošti iš pinigų. Nebutų dar taip pikta, jei tuomi užsiimtų tik taip vadinami tamsunai, bet dabar nuo to nepasilieka ir tie, kurie save laiko „apšviestais" ir draugijų vadais. Butų jau laikas vietoje visų tų girtuokliavimo ir kazyriavimo kliubų įsteigti knygyną, vakarinę mokyklą, užsiimti vaidinimu veikalų, rengimu koncertų ir kitais žmogaus protą lavinančiais dalykais. Taigi laikas broliai pamesti tą biaurių įprotį ir liuosas laiko valandas geriau su naudoti pasimokinimui, arba nors doram poilsiui.

Taipgi sausio 18 d. aplankė mųs koloniją su koncertu gerb. komp. M. Petrauskas, su kuriuomi kartu dalyvavo ir p-lė Julė Baltrukoniutė ir p. J. Krasnickas. Koncerto programas buvo labai puikus ir publikai labai patiko. Bet ir čionai publikos susirinko mažai, nes tą patį vakarą buvo surengta net trys lietuviški vakarai. Kodel čionai taip daroma, tai sunku pasakyti. Greičiausiai buvo daroma tuo tikslu, kad pakenkus gerb. M. Petrausko koncertui.

Pakeleivis.

AKRON, OHIO.

Atsišaukiame į visus Amerikos lietuvius, kurie esate pirkę lotus Newton Falls, Ohio, reikale pasitarimo, kokiu budu mes galėtume atgauti savo pinigus, kuriuos esam įdėję į tuos lotus keleta metų atgal. Agentai važinėdami po angliakasyklas daugiausia po Pennsylvanijos ir West Virginijos valstijų pardavė lietuviams tukstančius lotų, prižadėdami „aukso kalnus" ir didelį uždarbį ant tų lotų po poros metų. Kuomet šiandien nepora metų praėjo, bet daug daugiau ir tų lotų kaina netik nepakilo, bet gal ir to neverti kiek už juos mokėta. Taipgi agentai žadėjo tuos lotus atgal paimti, o šiandien jų ir dvasios nėra. Taigi mes žemiau pasirašę nutarėm atsišaukti per laikraščius, kad kurie esate pirkę lotus Newton Falls Ohio, parašytumėt mums laišką, suteikdami sekamas informacijas:

1. Kiek lotų esate pirkę ir kiek mokėję „cash" ar ant išmokėjimo?
2. Ką agentai sakė jums parduodami lotus ir kaip senai pirkot?
3. Ar turit planą lotų arba jų numerį kokioj vietoj randasi?
4. Ką manot dabar daryti?
5. Pažymėti savo vardą, pavardę ir antrašą.

Perskaitę šią žinią tuoj rašykit mums laišką sekamu antrašu: J. Tilvikas, 743 Bisson Ave., Akron, Ohio.

Franas Vitkauskas,
J. Tilvikas,
B. Rubinas.

LIETUVOS NAŠLAIČIŲ ŠELPIMO REIKALAI

LIETUVOS MOTERŲ GLOBOS KOMITETO ATSTOVIŲ MARŠRUTAS.

L. M. Globos Komiteto Centro Valdybos Narės, D. Šleževičienė ir V. Vencienė, atvykusios Amerikon Lietuvos našlaičių reikalais, lankysis su prakalbomis sekančiose kolonijose:

9 ir 11 dd. vasario, Brooklyn, Williamsburgh.
13 d. vasario, New Britain, Conn.
15 d. vasario, New Haven, Conn.
17 d. vasario, Waterbury, Conn.
19 d. vasario, Ansonia, Conn.
21 d. vasario, Hartford, Conn.
23 d. vasario, Amsterdam, N. Y.
25 d. vasario, Utica, N. Y.
27 d. vasario, Rochester, N. Y.
1 d. kovo, Worcester, Mass.
3 d. kovo Lawrence, Mass.
5 ligi 15 kovo, Boston, Mass. ir apielinkė.
17 d. kovo, Niagra Falls, N. Y.
19 d. kovo, Detroit, Mich.
21 d. kovo, Grand Rapids, Mich.
23 ligi 15 d. bal., Chicago, Ill. ir apielinkė.
17 d. balandžio, Cleveland, Ohio.
19 ligi 23 d. bal., Pittsbugh, Pa.
25 d. valandžio, Binghamton, N. Y.
27 d. balandžio, Scranton, Pa.
29 d. valandžio, Wilkes Barre, Pa.
1 d. gegužės, Plymouth, Pa.
3 d. gegužės, Pittston, Pa.
5 d. gegužės, Shenandoah, Pa.
7 d. gegužės, Mahanoy City, Pa.
9 d. gegužės, Tamaqua, Pa.
11 d. gegužės, Philadelphia, Pa.
13 d. gegužės, Baltimore, Md.

Prakalbų reikale L. M. G. K-to Atstovės laiškais kreipiasi į viršui suminėtų kolonijų veikėjus. Prašoma yra, kad tose kolonijose butų surengtos prakalbos ir butų suorganizuoti vietos darbuotojų, moterų ir vyrų, komitetai.

Visais prakalbų reikalais ir siunčiant aukas, prašome adresuoti šitaip:

Lietuvių Moterų Globos Komitetas, 294 Eighth Ave., New York, N. Y.

Redakcijos Atsakymai.

M. M. Žemaičiui, Buckner, Ill. Apie mirtį jusų kuopos narių velionių J. Bremerio ir K. Petrausko jau buvo rašyta „Tėvynėje", todel nors ir gražiai parašyta Tamstos žinutė, vienok antru kartu tą patį skelbti neapsimoka. Netilps.

Tubneškiui, Hartford, Conn. Polemikos delei buvusių įvykių su kuopos šarteriu „Tėvynėn" nedėsime. Kiek mums žinoma iš kuopos valdybos pranešimo, jau tas dalykas galutinai užbaigtas ir todel nėra reikalo jį vėla atnaujinti, perkeliant ginčus į organą.

J. Miliunui, Siganaw, Mich. Iškarpos iš „Pavasario" apie „Rubikių ežerą" „Tėvynėn" nedėsime. Musų laikraščiui pageidaujami tik originaliai rašiniai.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli Auksiniai, po $1.50
Mažesni Auksiniai 1.00
Paauksuoti ..... .50

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli auksiniai po $1.50, mažesni auksiniai — po $1.00; paauksuoti — po 50. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos-pečėtįs

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po $3.00
Geležinės Pečėtįs, įspaudžiamos į popierą $5.00

Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos.

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų systema su drutais audimo apdarais su raktu ir 50 lakštų parsiduoda tiktai už $2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti ingyti viršui pabriežtus kuopoms butinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

ŽMONIU SVEIKATA

Rašo Dr. Jonas T. Vitkus.

(Užbaiga)

Taigi čia ir bus kaip tik vietoje ir neprošalį tarti žodįkitą, kaip reikia pasielgti su įvairiais įkandimais.

Ne kiekvienas įkandimas yra lygiai pavojingas. Tačiau apie tai gali spręsti tik kompetentiški ligų žinovai-gydytojai, o ne pats ligonis. Atėjus pas gydytoją tuojaus reikia žaizdas išvalyti tam tikrais antiseptikais ir pagaliaus išdeginti abejotinas vietas. Pastarajam tik slui yra geriausia vartoti azotinė rugštis ar karštas virbalas. Be to, yra vartojama ir kitoki vaistai ir budai išdeginimo. Išdegindami žaizdą, sykiu išdeginame ir pasiutimo nuodus — Negri kunelius. Ir juo greičiau yra žaizdos išdeginamos, tuo mažiau galimybės užsikrėsti pasiutimo ligos perais. Aptvėrus žaizdas, pasiunčiame ligonį namo, bet tuom dar ne viskas pabaigta. Reikia ištirti ar šuo, kuris apdraskė žmogų, yra tikrai pasiutęs, ar ne. Jeigu surandame, jog minėtasis šuo serga pasiutimo liga, tuomet reikia jau pavartoti garsųjį Pasteur'o gydymo budą.

Jeigu pas šunį nesimato jokių pasiutimo ligos ženklų, tuomet tokį šunį reikia laikyti pririštą per apie dešimt dienų ir nuolatos daboti ar nepradės sirgti už dienos ar kitos. Gi pasiutusį ar net abejotiną šunį reikia tuojaus užmušti ir jo smagenis pasiųsti į labaratoriją. Labaratorijoj, pagalba Negri ar Williams metodų yra greitai surandami pasiutimo nuodų kuneliai. Retkarčiais prie tam tikrų atsitikimų, priseina užkrėsti ir daryti bandymus ant jurinių kiauliukių. Jeigu iš labaratorijos praneša, jog šunies smagenose randasi Negri kuneliai, reiškia šuo yra pasiutęs, tuomet kuogreičiausiai reikia pradėti gydyti ligonį prieš hydrofobiniu Pasteur'o gydymo budu.

Pasteur, garsus franeuzas mokslininkas, nebuvo gydytojas-medikas, tačiau savo geniališkumu ir aiškiu permatymu pastumėjo medicinos mokslą visu šuoliu pirmyn. Jo vardas visuomet užims augštą vietą medicinos ir mokslo istorijoj. Kiekvienas skaitytojas, pagerbimui to garsaus vyro, turėtų perskaityti nors jo gyvenimo istoriją. Pasteur, sekdamas garsųjį vokietį daktarą Koch'ą ir jo tuberkuliną, davė pasauliui pasiutimo ligos čiepus. Tai buvo neapsakomai sunki ir kebli užduotis. Vienok Pesteur tą užduotį išrišo stebėtinai gerai ir teisingai. Jis pradėjo savo bandymus ant kralikų ir kitokių labaratorijoj gaunamų gyvunų. Jis užkrėtė pasiutimo ligos perais net kelis šimtus kralikų. Kiekvieną tokį kraliką studijavo atskirai. Jis patėmijo, jog jeigu užkrėtimas nuo kraliko ant kraliko pereina ir pasikartoja keletą kartų, tuomet pasiutimo nuodai pasidaro vienokio stiprumo. Tas davė mastą — nuodams matuoti vienutę. Toji vienutė yra „septynių dienų stiprumo nuodai". Tas reiškia, jeigu tuos priimto stiprumo „septynių dienų nuodus" įleisi į sveiką kraliką, tai pasiutimo liga išsivystys už septynių dienų. Be to, Pasteur patėmijo, jog džiovinant galima žymiai nusilpninti pasiutimo nuodus ir juo ilgiau džiovinama, tuo silpnesni jie lieka. Jis taipgi įčiepijo kralikus įvairaus ilgio džiovintais ir nusilpnintais pasiutimo ligos nuodais ir pamatė, jog prie tokių kralikų pasiutimo liga visai nebelimpa, nežiurint kaip jie nebutų užkrečiami. Panašųs Pasteur'o bandymai davė žmonijai pasiutimo ligos čiepus ir užkariavo baisų smaką — pačią pasiutimo ligą.

Tie čiepai yra padaromi iš pasiutusių kralikų nugarkaulinių smagenų. Pasiutęs kralikas yra užmušamas. Nugarkaulinės smagenos išimamos ir džiovinamos. Dalis džiovinama per vieną dieną ir užvardinama vienos dienos prieš hydrofobiniai čiepai. Džiovinti per dvi dieni vadinama dvie jų dienų čiepai ir tt., ir t. p., net iki šešiolikos dienų. Reiškia, turime šešioliką skirtingo tvirtumo prieshydrofobinių čiepų. Iš to matome, jog smagenos džiovintos tik vieną dieną yra kur kas tvirtesnės, negu tie čiepai, kuriuos džiovinama per šešioliką dienų. Tas sudžiovintas smagenas padaroma į emulsijos formą ir gatava vartojimui. Pradedama čiepyti žmogų silpniausiais— šešiolikos dienų čiepais ir nuolatos vis einama prie tvirtesnių. Panašiai įčiepytas žmogus įgauna spėką apsiginti nuo pasiutimo ligos nuodų. Kitais žodžiais, tie nuodai tampa sunaikinti ir nebegali pagaminti pasiutimo ligą. Tačiau prieshydrofobiniai čiepai privalo buti vartojami pačioje pradžioje pasiutimo ligos. Ligai išsivysčius, tie čiepai nieko nebegelbsti, nors kartais ir yra vartojami. Toks tai yra Pasteur'o nuopelnas šioje ligoje ir jo prieshydrofobinis gydymo budas.

Tą gydymo budą reikia vartoti šiuose atsitikimuose: 1. Kuomet pasiutęs šuo įkanda. 2. Kuomet pasiutęs šuo ar žmogus apseilėja sveiko žmogaus rankas. 3 Kuomet negalime surasti ir studijuoti to šuns, kuris apdraskė žmogų. 4. Kuomet turime nors mažiausį nužiurėjimą, jog šuo gali buti pasiutęs. 5. Kuomet liga vos tik pradeda apsireikšti — nors iš to tėra mažai naudos.

Baigdamas, norėčiau priminti, kad ypatingai šioje ligoje lašas apsisaugojimo yra kur kas vertesnis, negu visi gydymo budai sudėti kruvon. Reikia bijoti ir saugotis palaidų šunų. Priversti savininkus, kad apinasruotų savo kudločius. Priešingai, jie yra labai pavojingi, nes nežinome ir kartais negalime patėmyti pradžios pasiutimo. Gi jeigu pasitaiko nelaimė ir tampame apdraskyti, reikia tuojaus po įkandimo skubėti pas savo gydytoją ir reikalauti pagalbos. Priešingai ir per savo nepaisymą, galime netekti gyvybės ir mirti viena iš baisiausių ligų.

Cleveland, Ohio.

(Iš „Gydytojas")

KUDIKIO APRUPINIMAS IR PENĖJIMAS.

Penėjimas Krutimis.

Gamta parėdė, kad kudikis butų penimas krutimis; todel motinos pienas yra geriausias kudikiams penėti maistas. Motina turėtų dėti visas pastangas žindyti savo kudikį ir nesigriebti bonkos iki viskas kas buvo galimas tapo padaryta penėjimui krutimis.

Penėjimas iš bonkutės.

Kuomet krutyse pieno nėra, tada reikalas stvertis bonkutės. Kad šita metodė butų pasekminga, reikia labai atydžiai rupintis pasirenkant tinkamą pieną ir jį prirengiant, į ką ieina daug svarbių smulkmenų.

Jei yra kuris vienas dalykas svarbesnis už kitus prirengiant kudikiui maistą, tai tas dalykas yra švarumas. Visi indai del mieravimo, šildymo, maišymo ir penėjimo turi buti sterilizuoti verdančiame vandeny tuoj pirm vartojimo. Beto yra svarbu, kad visokis mieravimas turi buti atliktas atydžiai, kad gavus geriausių pasekmių iš vartojamo maisto. Jei seksi patarimą čionai paduotą, tai išvengsi daugelio bėdų.

Pasirinktas maistas turi buti grynas, švarus pienas atatinkamai atmiештas sulyg kudikio amžiaus. Pasaldintas kondensuotas pienas yra idealis kudikiams maistas delto, kad jis švarus, vienodo sudėjimo, lengvai suvirškomas ir visados gatavas vartojimui atmiešti tik su virintu vandeniu.

Kaip viršuje jau buvo rašyta, dažnai pasitaiko, kad motinos neįgali penėti kudikio savo krutimis, ir tada, suprantama, reikia parupinti kurį nors kitą maistą. Ir geras, grynas, sveikas karvės pienas, tinkamai sumaišytas su reikalinga kiekybe geriausio cukraus, yra tokis maistas, pridėjus kiek vandenio. Puikiausias sumaišymas parinkčiausio pieno ir geriausio cukraus eina po vardu Borden's Eagle Brand Milk. Per tris gentkartes motinos atsidėjo ant šito puikaus pieno. Penint jį sulyg nurodymų, jis padaro arčiausį artimumą prie motinos pieno.

Borden's Eagle Pienas šiandie auklėjęs daugelį vaikų, kurių tėvai patys išaugo ant Eagle Pieno, ir kurių tėvų tėvai taip pat augo šituo pienu 70 metais. Kuomet pasvarstai, kad Bordeno pienas yra vartojamas per tris gentkartes, ir vis labiau yra vartojamas šiandie, tai pamanai, kad turi buti tam priežastis. Ir ta priežastis yra ta, kad jis įrodė save esant užganėdinančiu ir saugiu taip ilgai, kad žmonės turi jame pasitikėjimą.

Nežiurint kur tu neisi po visą šitą šalį, ir Kanadą, visur gausi tą patį Borden's Eagle Pieną, šviežią ir sveiką beveik kiekvienoje krautuvėje. Visais atžvilgiais jis yra vienatinis saugus pienas, su kuriuo gali išauklėti kudikius kuomet nėra motinos pieno.

Kuomet priseina reikalas išauklėti jusų kudikius į stiprius, sveikus vyrus bei moteris, niekas nėra taip svarbus jų pirmuose gyvenimo žingsniuose kaip maistas. Todel žmonės jau senai pamatė eksperimentavę. Išmintingi žmonės nerizikuoja. Jei motinos pieno nėra, jie nesikvaršina, bet tuoj imasi Borden's Eagle Brand Pieno. Pasinaudok prityrimu tiekos milionų kudikių per paskutines tris gentkartes.

Paieškojimai

Paieškau Miko Jenevičiaus ir Lepaltų Rebnerių. Pirmiaus gyveno Paterson, N. J. ir laikė saliuną. Meldžiu atsišaukti jis pats ar žinantieji pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką busiu dėkingas.

JONAS GRABAUCKAS,
Box 631, Millinocket, Me.

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counseler-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD STREET,
Newark, N. J. Room 810

SANDARA

GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS. LEIDŽIA A.L.T.S.

„Sandara" talpina daugiausiai gyviausius ir svarbius politinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos idealą. „Sandaroje" telpa daugiausiai visokių apysakų, eilių, juokų ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. „Sandarai" bendrabarbiauja įžymiausi Amerikos ir Lietuvos lietuviai literatai rašėjai. „Sandara" išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams, kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų. Kaina 25c. „Sandara" kainuoja: Amerikoje $2.50 metams, $1.25 pusei metų. Lietuvoje: $3.00 metams, $1.50 pusei metų. Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame dovanai.

S A N D A R A,
327 E Street, Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU

Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunimas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siųskite jas LIETUVON!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną musų knygų savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AISOPO PASAKAS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina $1.25

AMERIKA, — ypatingai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkeliauti, 288 pusl., kaina $1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina $1.00

Kas ims visas tris knygas, GAUS VISAS TRIS UŽ $3.00. Užsakymus su pinigais siųskite Centrui šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

TĖMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina $1.50
Drutame apdare $2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją šiuo adresu:

"TEVYNĖS" ADM.,
307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai ..... 20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c
Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės ..... 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 ..... 35c
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ..... 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 20c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais 2.00
Susiprato — 64 pusl. ..... 20c.

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Pavoktas Kudikis — Tragedija trijuose aktuose ..... 40c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... $1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos —pusl. 172 ..... 50c.
Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose Eilės, Dainos ir Prietikiai — pusl. 200. Parašė A. J. Jokubaitis 2.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Rengiasi Apvaikščioti 16 Vasario.

Kai jau buvo minėta pereitame „Tėvynės" num., jog Brooklyno lietuviai smarkiai rengiasi apvaikščioti Lietuvos nepriklausomybės 5 metų sukaktuves ir kartu sudaryti bendrą komitetą Klaipėdos krašto gyventojams teikti paramos ir tuo tikslu sausio 29 d. buvo sušauktas „Garso" raštinėj susirinkimas, todel šiuomi paduodame platesnių žinių apie to susirinkimo nutarimus.

Šiame susirinkime dalyvavo draugijų direktoriato valdybos nariai: p-lės U. Kraučiuniutė ir K. Karpiutė ir J. P. Mačiulis; taipgi šie veikėjai: „Vienybės" atstovas P. Bukšnaitis, „Garso" redaktorius L. Šimutis, „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis; chorvedžiai Ks. Strumskis ir Stanšauskas; Narvydas, Šaliunas, Muras, Buivydas, Montvila, Kižis, Steponaitis, Krušinskas ir Daubaras.

Plačiai apkalbėjus apvaikščiojimą vasario 16 d. ir teikimą pagalbos Klaipėdos krašto gyventojams, visų prieita prie to supratimo, kad reikalinga sudaryti vietos lietuvių bendras komitetas, nemaišant partijų atstovavimo ir išnešta sekama rezoliucija:

„Lietuvių Draugijų Derektoriato ir chorų iniciatyva sušauktam susirinkime sausio 29 d., „Garse", plačiai apkalbėjus Lietuvos nepriklausomybės penkių metų sukaktuvių 16 vasario apvaikščiojimą, jungiant ir Klaipėdos krašto lietuviams teikti pagalbą, nutarta:

Sukaktuves apvaikščioti 17 vasario, šeštadieny, ir

Kadangi liet. draugijų direktoriatas tesusideda iš 6 asmenų, direktoriatas pakvietė chorų atstovus jų vedėjus, visų liet. redakcijas ir šiaip veikėjus ir sudarė bendrą apvaikščiojimui rengti ir Klaipėdai gelbėti komitetą."

Sudarius pastovų komitetą rezoliucijoje išreikštais tikslais ir pagrindais nutarta 17 vas. surengti didelį koncertą, kurio programui išpildyti vienbalsiai nutarta kviesti Lietuvos operos artistus: P. Oleką, J. Byrą ir M. Leškevičių.

Salės, garsinimų ir tikietų komisijon išrinkta p-lė U. Kraučiuniutė, J. Steponaitis ir P. Montvila.

Susirinkimai šiuo reikalu nutarta laikyti pirmadienių vakarais, „Garso" raštinėje.

Reporteris.

„Apvesdinkit ir Mane" Operetė Scenoje.

Vasario 3 d., kun. N. Petkaus parapijos salėje, Brooklyne, Operetės draugija statė scenon komp. M. Petrausko operetę „Apvesdinkit ir mane".

Nors vaidinime dalyvavo parinktinės jėgos, k. t.: Petraitis — K. Krauciunas, Veronika — M. Strumskienė, Mariutė — O. Kičienė, Tamošiunas — F. Morkus, Tarnas — M. Steinys, Gugiis — Dzukelis, tačiau vaidinimas nepadarė tokio įspudžio, kokio tikėtasi — išrodė lyg ko truko ir todel vaidinimą galima pavadinti tik vidutiniškai pavykusiu. Galimas daiktas, kad nemaža veikmę turėjo kaip į vaidintojus, taip ir į publiką nejauki svetainė ir prastai įrengta scena, nes parapijinėse svetainėse nėra galimybių tinkamą sceną užtikti. Žinant kaip puikiai dainuoja ponios M. Strumskienė, O. Kičienė, K. Kraučiunas ir F. Morkus, tačiau šiame vaidinime jųjų balsai kur tai žudavo ir svetainėje jie maži buvo girdimi. Matyt, netikusi scena išsklaidydavo artistų balsus į visas savo atdaras pakampes pirma, negu jie pasiekdavo svetainę.

Ant galo tenka pastebėti, kad išrodė lyg vaidintojai nebuvo tinkamai prisirengę prie šio vaidinimo, kokis prisirengimas teko pastebėti kituose Operetės choro vaidinimuose.

Publikos prisirinko pilna svetainė, kuri yra nedidelė — galėjo tilpti apie 400. Publikos užsilaikymas pagirtinas, išskiriant tik „Aido" choro nekuriuos artistus, kurie rengėsi antrytojaus šią pačią operetę vaidinti. Tuli jų, ypač viena mergelė, labai nerimtai ir bereikalingai šaipėsi ir nevykusias pastabas kaišiodavo, kas darė nemalonumo arčiau jų sėdintiems žmonėms.

Antrytojaus šią pačią operetę vaidino „Aido" choras, bet kadangi šitų žodžių rašytojui neteko aidiečių vaidinime buti, tai ir nieko negaliu apie jų vaidinimą pasakyti — gal kitas korespondentas apie tai parašys. Vienok galiu pridurti tiek, kad buvę abiejuose vaidinimuose žmonės tvirtina, kad ir aidiečiai suvaidino tik vidutiniškai ir butų net sunku tikrai pasakyti, kuris vaidinimas geriau išėjo. Visas skirtumas yra vien tame, kad aidiečiai turėjo geresnę svetainę ir turėjo išgalių tinkamiau įrengti sceną. **Reporteris.**

Platinasi Influenzos Liga.

Pastariomis dienomis rezigna vęs New Yorko sveikatos komisionierius Dr. Copeland išleido pasargą vietos gyventojams, kad piečiasi čionai lengvoj formoj besikartojanti influenzos liga, kuria susirgimų sausio mėnesyje buvo apie 1,144. Jisai pataria apsisaugoti nuo peršalimo ir nuo sušlapimo kojų ir taipgi pastebėjus šios ligos simptomus nereikia atidėlioti gydimąsi.

Draugijų Domei.

Atsiradus svarbių reikalų, tarpsrovinis draugijų Direktoriatas kviečia didžiojo New Yorko liet. draugijų, remiančių Lietuvos reikalus, be skirtumo politinių pažiurų, atstovus į konferenciją pradžioje kovo mėnesio šių metų. Draugijos bei kuopos, kurios nespės prieš savo susirinkimą gauti kvietimo laišką, yra prašomos skaityti šį pranešimą oficialiu ir išrinkti savo atstovus į konferenciją, kuriai diena ir vieta bus vėliau paskelbta.

J. P. Mačiulis, Direkt. pirm.

KONCERTAS LIETUVOS NAŠLAIČIŲ NAUDAI.
(Korespondencija iš Elizabeth, N. J.)

Sausio 28 d. Elizabethe, N. J., buvo didelis ir labai gražus koncertas Lietuvos našlaičių naudai. Koncerto surengime daugiausiai pasidarbavo p. Daktarienė Bacevičienė, Lietuvos Našlaičių Šelpimo Komiteto Pirmininkė, kuri sugebėjo sutraukti bendram veikimui visus vietos darbuotojus. Žinomas lietuvių veikėjas p. V. F. Jankauskas gavo artistus, kurie be atlyginimo dalyvavo koncerte. Dainavo koncerte baritonas p. George Bersin, soprano p-lė Mary Dell Dowman; pianistai poni Sophia Cekhanovskaja, p-lė Alice Starkey; smuikininkai — p-lė Lorraine Boardman ir p. F. Kancierius.

Koncertas nusisekė labai gražiai. Publikos buvo suvirš 400. Grynas pelnas yra skiriamas Lietuvos Moterų Globos Komitetui ir Vilniaus našlaičiams.

Publikoje buvo vietos kunigai gg. klebonas Žindžius ir kun. Budrevičius. Taip pat nepatingėjo atvykti ir iš kitų miestų svečių. Buvo visos Lietuvos Našlaičių Komiteto narės: iš Brooklyno ponios Misevičienė, Valukienė ir Mikolainienė; iš New Yorko p-lė P. Jurgeliutė.

Pertraukoje kalbėjo į publiką Lietuvos Moterų Globos Komiteto Pirmininkė, nesenai atvažiavusi Amerikon, gerb. Doma Šleževičienė apie to Komiteto užlaikomas prieglaudas Kaune ir Gelgaudiškėje. **Rep.**

Kada ir Kaip Privalot Penėti Savo Kudikį?

Pavalgydykite savo kūdikį ne vien tik laiku, bet ir saugiai. Jeigu jūs negalite žindyti, neabejokite apie mūs

Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Yra labai lengvai sutaisomas. Viskas ką jūs turite padaryti, tai paimti tam tikrą mierą "Eagle Brand" ir jis yra jau gatavas valgydinimui jūsų kūdikio.

Iškirpkite ir prisiųskite šitą pagarsinimą į Borden Company, New York ir gausite dykai lietuvių kalboj pilnus patarimus ir nurodymus, kaip jį vartoti, taipgi ir puikią kūdikių knygą.

Paieškojimai

Aš Petras Biliunas, paieškau Adomo Smalskio, kuris paeina iš Vilniaus gubernijos, Trakų pavieto, Stakliškių parapijos, Nareikikių kaimo. Malonėkite atsišaukti jis pats ar žinantieji apie jį pranešti, nes turiu labai svarbų reikalą su juomi, už ką busiu dėkingas.

PETRAS BILIUNAS,
Box 331, Benld, Ill.

Lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

CUNARD

LIETUVON PER 10 DIENŲ
Vienintėlis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinų laivų.

AQUITANIA MAURETANIA
BERENGARIA

Apleidžia New Yorką kas Utarninką. Greitas persėdimas Southamptone Lietuviai ypatiškai lydėti.

Į PILIAVĄ (2ra kl. $150.00) (3čia kl. 106.50)
Karės taksai atskirai.

Keliauninkai iš Lietuvos

sėda ant laivo Piliavoj važiuojant į Southamptoną ir ten persėda ant Milžinų laivų. Savaitinė tarnystė. Greičiausi laivai pasaulyje. Informacijas apie kainas ir reikalingus dokumentus del iškalno apmokamu keliaunin ku galite gauti nuo bile agento. Pareikalaukite. Yra vienas jusų mieste arba apielinkėj.

Cunard Line,
25 Broadway,
New York.

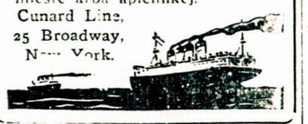

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriausių garlaivių kompanijų į visas dalis svieto Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate), Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimei atsitikus.

Ofiso Adresas:

1836 N. Main Ave.,
Scranton, Pa

Švedijos Amerikos Linija

Į LIETUVĄ

Greitas pasažieriuis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Švediją. Pasažieriai bus transferuoti ant jurių tiesia į Liepojų.

S. S. DROTTNINGHOLM
Kovo 10, Balandžio 14
S. S. STOCKHOLM
Kovo 31, Gegužės 5

Trečios klisos kainos:

Į HAMBURGĄ $103.50
Į DANZIGĄ ir PILIAVĄ $106.50
Į LIEPOJŲ ir MEMEL $107.00

Su damokėjimu $5.00 karės taksų.
Trečios kliasos pasažieriai turi kambarius tiktai su 2—4 lovukėm.
Nereikia Švedijos pasporto visos.
Kreipkitės prie vietinių agentų ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City.

Į LIETUVĄ

WHITE STAR LINE

Iš New Yorko į Southamptoną:
Olympic vas. 10, balan. 7, balan. 28
Majestic ..... kovo 10, kovo 31
(Didžiausis laivas pasaulyje)
Homeric bal. 14, geguž. 5, geguž. 26
Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE

Iš New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Hamburgą:
*Mongolia ..... vasario 22
*Manchuria ..... kovo 15
*Naujos kajutos trečioj klasoj.
Minnekahda (3-čia kliasa) kovo 1
Susisiekimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE

Iš New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Antverpą:
Samland ..... vasario 17
Lapland ..... vasario 24
Kroonland ..... kovo 3
Zeeland ..... kovo 22

Iš New Yorko į Hamburgą ir Danzigą:
Gothland (3-čia kliasa) kovo 28
Geras maistas. Uždarvti kambariai. Prieinamos kainos jusų draugams, atkeliaujant į Amerika. Del informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba

PASSENGER DEPARTMENT,
No. 1 Broadway, New York, N. Y.

PINIGUS siunčiame Lietuvon pigiai greitai ir saugiai!
Partraukiame gimines iš Lietuvos
LAIVAKORTES parduodame ant visų linijų viską kelionei parupiname
LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (International Travel Bureau)
136 East 42nd Street, New York, N. Y.

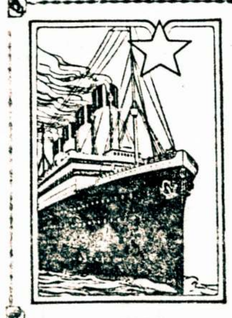

PINIGAI

Persiunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai

LAIVAKORTES

Parduodame laivakortes ant visų linijų. Padarome pasportus. Patiekame keleivius ant visų New Yorko stočių. Priremiame viską kas kelionėje yra reikalinga. Visose reikaluose kreipkitės pas:

AMBRAZIEJUS & DANIELIUS
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 5075. (SLA. narai)

Nuga-Tone

Paskme po 20 dienu arba grąžiname jums pinigus.

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikintą Sveikatą ir Spėkas; turedamas neaišką mintę ir nusilpnėtą kuną; pasibodis imant vaistus dėl padidinima veiklumo ir vaistus svaiginančius, bandyk Nuga-Tone ir persitikrik kaip greitu laiku jausesi visai nauju žmogu! Devynes iš dešimtes visu žmogaus ligu, tokiu kaip blogas apetitas, negruomulavimas viduriu, gazai ir išputimai, užketėjimas skilves, tulžinis, anemia, kankinimai reumatizmo, skaudmai galvos, neuralčia, stokas energijos, nusilpnėjimas nervu ir negalėjimas miegoti, paelna nuo stoka nervu pajiegos, skisto vandeniuoto kraujo ir neužtektinios cirkulacijos kraujo.

Kožna dalis kuno ir kožna jo veikme remiase ant nervu pajiegos, kurios didžiausei užlaika geram stoviuje pilvą, jaknas, inkštus ir grobus, širdes plakimo, kraujo cirkulavimo. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnetu nervu ir abelno sunaikinimo kuno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš aštoniu branciu, sveikatą duadanciu sudėtiniu vaistu, rekomenduotu ir nuruodytu per garsingus Gydytojus. Yra jie ypatingai maistingi į Geležę ir Fosfora-maistus del Kraujo ir Nervu.

Nuga-Tone priduoda gyvybę žaknoms, pastiprin grobus teip, jog je tuštinase regulariškai. Atgaivin inkštus, išvara laukui nuodinies atmatas. Niera daugiaus gazu ir suputimu, niera smirdančio kvapo ar apvilkto liežuvio! Nuga-Tone duos Jums stebuklingą apetitą, giarą gruomulavimą tvirtus nervus ir kietą pastiprintą miegą. Nuga-Tone sustipris kraujo ir pagerins cirkulavimo jo, priduos raudonumo veidui ir žibumą akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, ruatsus vyrus ir sveikesnes ir puikesnes moteres. Nuga-Tone netalpin savyj jokiu migdamu ar daromu paprotę vaistu. Sudėti jie yra parankiam pundelei. Yra apvilkti cukrum, priimno skonį ir vartuoti galema be jokio neparanukumo. Bandyk juos. Rekomenduosi visiems sava pretelems.

MUSŲ ABSOLIUTIŠKA GVARANCIJA: Prekė Nuga-Tone yra vienas ($1.00) doleris už bonkute. Kožna bonkute talpina devynios dešimtys (90) piliulu, arba vieno mėnesi gydymo. Galėte pirkti šešes bonkutes, arba šešius menesius gydymo už penkius ($5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne busi užganedintas pasekmių, sugrąžink bonkute ir pilsus, o mes umai sugrąžisime jusu pinigus. Negalite prapuidyti vieną centa. Mes įmame rizika. Nuga-Tone yra pardavinejamas visose aptiekose tomis pačioms išlygomis ir ta pačia garantija.

PRISIUSK SAVA PASTELIAVIMO ANT TUO KUPONA.

National Laboratory, L. 26— 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerbiamieji: Idedu čionais $..... ir meldziu prisiusti man ..... bonkut Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

LIETUVOS TRISPALVĖ VĖLIAVA

Kiekviename name privalo buti Lietuvos Vėliava, o ypač laike Vasario 16, šiais metais, nes tą dieną sukanka jubilėjus 5 metų nuo atgavimo Lietuvai neprigulmybės. Reikalaukite Vėliavų:

„VIENYBĖS" BENDROVĖJE.
Lietuvos Vėliavų Turime Ketveriopų.

Vilnonę, 6 pėdų dydžio $6.00
Gražaus audeklo, 6 pėdų dydžio $3.75
Mažos su koteliais, 8 colių dydžio po .... 25c.
5 ir pusės colių dydžio su kotukais po.... 15c.

Taigi paskubėkite su užsakymais. Siųsdami užsakymus prisiųskite drauge ir pinigus, tas pagreitins gavimą vėliavos.

Perkupčiams duodame didelį nuošimtį ir apmokam persiuntimo lėšas. Pasinaudokite proga, o tą padarysite paskubėdami su užsakymais. Adresuokite:

„VIENYBĖ"
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LAIVAKORTĖS Į Lietuvą ir iš Lietuvos.
PINIGAI į Lietuvą ir visur
APDRAUDŽIU (Inšiurinu) visokius daiktus.
PASPORTAI ir kitoki dokumentai.
Dykai duodu patarimus. Adresuokite:
A. S. TREČIOKAS,
195 Adams Street, Newark, N. J.
Tel.: Market 4867

Išsirašykite 1923 Metams
TRIMITĄ

„TRIMITAS" yra nepartinis savaitinis laikraštis. Šaulių Sąjungos leidžiamas. Jame gvildenami visų tikrų Lietuvos piliečių bendrieji reikalai ir klausimai. Iš plačios savaitės įvykių apžvalgos „Trimite" skaitytojas, kitų laikraščių neskaitydamas, gali pakankamai apsipažinti su Lietuvos gyvenimo ir pasaulinės politikos svarbesniais įvykiais. „Trimitas" drąsiai kovoja prieš visokius Lietuvos išgamas, išnaudotojus ir nepriklausomybės priešus.

„TRIMITE" dedama šiaip gražių apysakėlių, istorinių įvykių ir įžymiųjų žmonių gyvenimo aprašymų, straipsnių, eilių, retų atsitikimų ir mokslinių išradimų paminėjimų, plačiai rašoma apie sportą ir tt.

„TRIMITAS" rašomas lengva ir mažamoksliams lengvai suprantama kalba. Ypač jaunuomenei „Trimitas" stengias buti tikru draugu ir patarėju jos organizaciniam, Tėvynės gynime, visuomeniniam ir kulturiniam darbe.

„TRIMITAS" eina kas savaitė 32 puslapių knygelėmis. Jo kaina Lietuvoje — metams 7 lit. 50 centų; pusmečiui 4 litai; trims mėnesiams 2 lit. 25 cent., atskiras numeris 20 centų. Amerikoje: metams 1 dol. 50 cent., pusmečiui 80 cent. Atskiras numeris 5 cent.

Amerikos Lietuviai! Užsakykit „Trimitą" sau Amerikoje ir savo giminėms bei pažįstamiems Lietuvoje Amerikoje „Trimitą" galima užsisakyti: 1) per L. Šaulių Atstova. Adr. A. Žemaitis, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill. 2) per Pr. Norvydą, 38 Park Row (Room 816) New York City. 3) L. Šaulių Rėmėjų Burių Valdybose ten kur jos yra susidare.

„TRIMITO" Redakcijos ir Administracijos adresas
Kaunas, Laisvės Alėja Nr. 26.

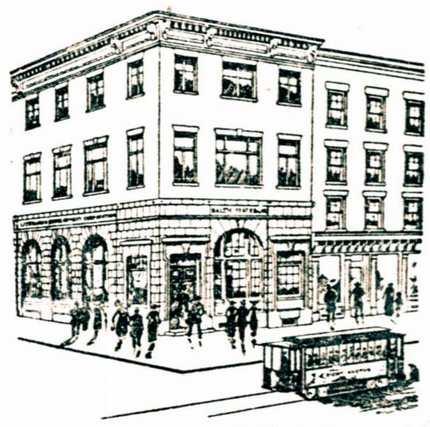

BALTIC STATES BANK

PIRMUTINIS IR VIENINTĖLIS LIETUVIŲ VALSTIJINIS BANKAS RYTUOSE.
Kapitalas ir perviršis — $270.000.00.
Turtas jau siekia — $1.125.000.00.

Priima Depozitus ir moka 4%. Depozitus galima siusti per paštą.

SIUNČIA LIETUVON ir į kitas pasaulio dalis pinigus tų kraštų pinigais, arba AMERIKOS DOLERIAIS. Išmoka greičiausiai ir teisingiausiai. Ligi i d liepos 1922 m. arti 20.000 žmonių kreipėsi į mus pinigų siuntimo reikalais, TAS PARODO, KAD ŽMONĖS PASITIKI BALTIC STATES BANKU. Pasitikėjimą mes išdirbome teisingumu, sąžiningumu ir draugiškumu.

PARDUODA LAIVAKORTES Į LIETUVĄ ir iš Lietuvos ant visų laivų linijų ir kostruopiausiai prižiuri, kad keleiviai turėtų smagę ir gerą kelionę.

BANKAS ATDARAS kasdien nuo 9 val. ryte ligi 5 val. vakare, subatomis — ligi 7 val. vakare.

TELEFONAS: WATKINS — 214.

Visai reikalais rašydami adresuokite šitaip:

BALTIC STATES BANK,
294 Eighth Ave., New York, N. Y.

SIŲSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.